

ภาคผนวก ข

กฎบัตรระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน

1. กฎบัตรระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์และบูรณะโบราณสถานและแหล่งที่ตั้ง หรือ กฎบัตรเวนิซ

(เมืองเวนิซ พฤษภาคม พ.ศ.2507 หรือ ค.ศ.1964)

โบราณสถานที่ถูกทอดทิ้งมาหลายชั่วอายุคนนั้นเปี่ยมด้วยเรื่องราวจากอดีตและคงอยู่มาจนถึงวันนี้เป็นพยานหลักฐานของประเพณีอันเก่าแก่ที่เคยมีมา ประชาชนในปัจจุบันได้มีความสำนึกในเอกภาพของคุณค่าแห่งมนุษยชาติ และมองโบราณสถานในฐานะที่เป็นมรดกของส่วนรวม จึงเป็นที่ยอมรับถึงความรับผิดชอบร่วมกันในอันที่จะปกป้องมรดกเหล่านี้ไว้ให้อนุชนรุ่นต่อไป นับเป็นหน้าที่ของเราที่จะมอบมรดกเหล่านี้โดยคงไว้ซึ่งความเป็นของแท้ดั้งเดิม

ดังนั้น หลักการที่ใช้แนะแนวทางในการสงวนรักษาและบูรณะอาคาร โบราณจึงจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบและจัดทำขึ้นเป็นพื้นฐานในระดับระหว่างประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศจะรับผิดชอบในการนำแผนนี้ไปประยุกต์ใช้ภายใต้กรอบแห่งวัฒนธรรมและประเพณีของตน

การที่ได้กำหนดหลักการเบื้องต้นในด้านนี้เป็นครั้งแรกในกฎบัตรเฮนส์ ใน พ.ศ.2472 (ค.ศ.1931) ได้นำมาสู่การพัฒนาในระดับนานาชาติอย่างกว้างขวาง ในส่วนที่เป็นรูปธรรม อาทิ งานเอกสารระดับชาติ งานของสภาพิพิทักษ์ระหว่างประเทศ (ICOM) และยูเนสโก และการจัดตั้งศูนย์ระหว่างประเทศว่าด้วยการศึกษาด้านอนุรักษ์และปฏิสังขรณ์มรดกทางวัฒนธรรม (ICCROM) ด้วยสำนึกที่เพิ่มพูน และมีการศึกษาวิเคราะห์มากขึ้นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ซึ่งนับวันจะทวีความซับซ้อนและหลากหลาย บัดนี้ถึงเวลาที่จะทบทวนกฎบัตรนี้อีกครั้ง เพื่อทำการศึกษาหลักการที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดและขยายขอบเขตงานในกฎบัตรฉบับใหม่

ด้วยเหตุดังกล่าวที่ประชุมระหว่างประเทศ ครั้งที่ 2 ของสถาปนิกและช่างผู้ปฏิบัติงานกับโบราณสถาน ระหว่างวันที่ 25-31 พฤษภาคม พ.ศ.2507 (ค.ศ.1964) ณ เมืองเวนิซ จึงได้ลงมติเห็นชอบดังนี้

คำจำกัดความ

ข้อ 1 แนวคิดเกี่ยวกับโบราณสถานมิได้ครอบคลุมแต่เพียงสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมเท่านั้น หากรวมถึงบริเวณเมืองหรือชนบทซึ่งเป็นแหล่งที่เราพบหลักฐานของอารยธรรมใดอารยธรรมหนึ่ง หรือพัฒนาการที่สำคัญหรือเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ คำจำกัดความนี้ได้เจาะจงเฉพาะงานศิลปะที่ยิ่งใหญ่ หากหมายรวมถึงงานธรรมดาสามัญจากอดีตที่ได้เพิ่มพูนความสำคัญในเชิงวัฒนธรรมตามกาลเวลาอีกด้วย

ข้อ 2 การอนุรักษ์และบูรณะโบราณสถานจะต้องนำเอาวิทยาการและเทคนิคในทุกสาขาที่อาจนำมาใช้ในการศึกษาและคุ้มครองมรดกทางสถาปัตยกรรมมาใช้ในการดำเนินการ

ข้อ 3 จุดมุ่งหมายในการอนุรักษ์และบูรณะโบราณสถานอยู่ที่การคุ้มครองโบราณสถานเหล่านั้นในความเป็นงานศิลปะไม่อิงหย่อนไปกว่าความเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์

การอนุรักษ์

ข้อ 4 การอนุรักษ์นั้น โบราณสถานจำเป็นจะต้องได้รับการดูแลรักษาอย่างถาวรเป็นพื้นฐาน

ข้อ 5 การอนุรักษ์โบราณสถานจะดำเนินการสะดวกหากโบราณสถานนั้นสามารถสนองวัตถุประสงค์บางประการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย จึงควรสนับสนุนการใช้สอยในลักษณะนี้ แต่จะต้องไม่เปลี่ยนแปลงผังบริเวณหรือการตกแต่งของอาคาร ความต้องการเปลี่ยนแปลงเพื่อการใช้สอยที่เปลี่ยนไปอาจได้รับอนุญาตให้กระทำได้ในขอบเขตข้างต้นนี้เท่านั้น

ข้อ 6 การอนุรักษ์โบราณสถานหมายถึงการสงวนรักษาบริเวณแหล่งที่ตั้งในขอบเขตที่เหมาะสมกับขนาดของโบราณสถานด้วย ที่ใดก็ตามที่แหล่งที่ตั้งเดิมยังคงสภาพปรากฏอยู่จะต้องเก็บรักษาไว้ จะยินยอมให้มีสิ่งปลูกสร้างใหม่ มีการรื้อทำลาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขที่อาจเปลี่ยนความสัมพันธ์ของมวลและสีในแหล่งที่ตั้งโบราณสถานนั้นไม่ได้

ข้อ 7 โบราณสถานไม่สามารถถูกแยกออกจากประวัติศาสตร์ในส่วนของโบราณสถานเองเป็นประจักษ์พยาน และไม่สามารถแยกออกจากแหล่งที่ตั้งที่โบราณสถานนั้นถูกสร้างขึ้น จึงไม่อนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายโบราณสถาน ไม่ว่าจะเป็นการย้ายทั้งแหล่งหรือเพียงบางส่วน เว้นแต่เมื่อได้พิสูจน์แล้วด้วยเหตุผลที่สำคัญยิ่งในระดับชาติหรือนานาชาติ

ข้อ 8 งานประติมากรรม งานจิตรกรรมหรือสิ่งตกแต่งซึ่งเป็นองค์ประกอบที่รวมเข้าเป็นโบราณสถานจะถูกแยกออกจากโบราณสถานได้ในกรณีที่เป็นวิธีเดียวเท่านั้นที่จะสงวนรักษาองค์ประกอบนั้นๆ ไว้ได้

การบูรณะ

ข้อ 9 ขั้นตอนของการบูรณะเป็นการดำเนินการที่ต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะสาขาวิชา โดยมุ่งที่จะสงวนรักษาและแสดงคุณค่าแห่งสุนทรียภาพและประวัติศาสตร์ของโบราณสถาน รวมทั้งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเคารพต่อวัสดุดั้งเดิมและเอกสารที่เป็นของแท้ การบูรณะจะต้องหยุดทันที ณ จุดที่เราต้องคาดคะเน สันนิษฐาน ในกรณีที่มีความจำเป็นส่วนที่เพิ่มเติมเข้าไปนั้นจะต้องระบุให้ชัดเจนสามารถแยกออกได้จากองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมเดิมของโบราณสถานและมีการประทับตราระบุเวลาที่ดำเนินการ การบูรณะในกรณีใดๆ ก็ตามจะต้องมีการศึกษาทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์เกี่ยวกับโบราณสถานก่อนเสมอ

ข้อ 10 ในกรณีที่เทคนิคที่ใช้มาดั้งเดิมไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ การเสริมความมั่นคงแข็งแรงของโบราณสถานอาจสัมฤทธิ์ผลได้โดยการใช้เทคนิคสมัยใหม่ในการอนุรักษ์และการก่อสร้าง ทั้งนี้ประสิทธิภาพของเทคนิคจะต้องมีข้อมูลทางวิชาการยืนยันและมีประสบการณ์การนำมาใช้เป็นเครื่องพิสูจน์

ข้อ 11 จะต้องเคารพสิ่งก่อสร้างในทุกยุคสมัยของโบราณสถาน เพราะเอกภาพของรูปแบบเพียงยุคใดยุคหนึ่งไม่ใช่เป้าหมายของการบูรณะโบราณสถาน เมื่ออาคารประกอบด้วยการก่อสร้างของยุคต่างๆ ซ้อนทับกันไว้ การเปิดเผยให้เห็นชั้นส่วนล่างที่ซ่อนอยู่กระทำได้ในกรณีพิเศษเท่านั้น โดยมีข้อแม้ว่าชั้นที่รื้อออกไปนั้นมีสิ่งที่น่าสนใจอยู่เพียงเล็กน้อยและวัสดุส่วนล่างที่นำเสนอจะต้องมีคุณค่าอย่างสูงทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดีและสุนทรียภาพ และอยู่ในสภาพที่ดีพอที่จะดำเนินการได้ การประเมินความสำคัญขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและการตัดสินใจที่อาจเป็นการทำลายจะขึ้นอยู่กับผู้ที่รับผิดชอบการทำงานเพียงผู้เดียวมิได้

ข้อ 12 การซ่อมแซมแทนที่ส่วนที่ขาดหายไปต้องมีความกลมกลืนกับสภาพโดยรวม แต่ในขณะเดียวกันจะต้องเห็นได้ถึงความแตกต่างไปจากส่วนดั้งเดิม เพื่อที่ว่า การบูรณะจะไม่สร้างหลักฐานทางด้านศิลปะหรือประวัติศาสตร์ที่เป็นเท็จ

ข้อ 13 ไม่สามารถทำการต่อเติมใดก็ได้ ยกเว้นแต่ส่วนที่ต่อเติมนั้นไม่มีผลกระทบต่อส่วนที่เป็นจุดสนใจของอาคาร โบราณสถาน แหล่งที่ตั้งดั้งเดิมของโบราณสถาน สมดุลขององค์ประกอบ และความสัมพันธ์ของโบราณสถานนั้นต่อสิ่งแวดล้อม

แหล่งประวัติศาสตร์

ข้อ 14 จะต้องดูแลแหล่งที่ตั้งของโบราณสถานเป็นพิเศษ เพื่อรักษาลักษณะที่กลมกลืนของโบราณสถานนั้นไว้ และเพื่อให้แน่ใจว่าแหล่งโบราณสถานนั้นมีความชัดเจนและได้รับการนำเสนอในสภาพที่เหมาะสม การอนุรักษ์และบูรณะที่ดำเนินการในแหล่งดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงหลักการต่างๆ ข้างต้นด้วย

การขุดค้น

ข้อ 15 การขุดค้นโบราณสถาน ควรจะดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานตามหลักวิชาการและข้อแนะนำที่กำหนดหลักการระหว่างประเทศสำหรับการขุดค้นทาง โบราณคดีซึ่งยูเนสโกมีมติรับรองใน พ.ศ.2499 (ค.ศ.1956)

จะต้องบำรุงรักษาซากโบราณสถานและจะต้องมีมาตรการที่จำเป็นสำหรับการอนุรักษ์อย่างถาวร มีการปกป้องคุ้มครองรูปลักษณะทางสถาปัตยกรรมและวัตถุที่ค้นพบ ยิ่งกว่านั้นจะต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะเอื้ออำนวยต่อการทำความเข้าใจโบราณสถาน และนำเสนอโบราณสถานโดยไม่บิดเบือนความหมายใดๆ

อย่างไรก็ตามก่อนอื่นควรงดเว้นการปฏิสังขรณ์ นอกจากจะใช้วิธีการประกอบคืนสภาพ (อนัสติโลซิส) ซึ่งเป็นการนำชิ้นส่วนที่มีอยู่แต่กระจัดกระจายมาประกอบใหม่เท่านั้น วัสดุที่นำมาใช้ประสานชิ้นส่วนเข้าด้วยกันจะต้องแตกต่างจากวัสดุเดิมเสมอ และจะต้องใช้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็นต่อการอนุรักษ์โบราณสถาน และการทำให้รูปทรงของโบราณสถานกลับสู่สภาพเดิม

เอกสารสิ่งพิมพ์

ข้อ 16 ในการดำเนินงานทุกด้านของการสงวนรักษา การบูรณะหรือการขุดค้นจะต้องมีการบันทึกข้อมูลอย่างชัดเจนในรูปแบบของรายงานการวิเคราะห์วิจารณ์ พร้อมกับผังรูปแบบลายเส้นและรูปถ่ายประกอบเสมอ

ทุกขั้นตอนของการทำงานตั้งแต่ งานแผ้วถาง การเสริมความมั่นคงแข็งแรง การจัดองค์ประกอบใหม่ และการทำให้สภาพกลมกลืน ตลอดจนภาพลักษณ์ทั้งทางด้านเทคนิค และรูปทรงที่เห็นได้ในระหว่างการดำเนินงานจะต้องบันทึกรวบรวมไว้ ต้องเก็บบันทึกรายงานนี้

ไว้ในจดหมายเหตุของสถาบันสาธารณะ ให้นักศึกษาวิจัยสามารถค้นคว้าได้ และควรจัดพิมพ์
เผยแพร่รายงานนี้ด้วย

คณะบุคคลดังรายนามต่อไปนี้เป็นผู้ร่วมดำเนินการในคณะกรรมการเพื่อร่างกฎบัตร
ระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์และบูรณะโบราณสถานข้างต้น

| | |
|---------------------------------|-------------------|
| Mr. Piero GAZZOLA, Chairman | (อิตาลี) |
| Mr. Raymond LEMAIRE, Rapporteur | (เบลเยียม) |
| Mr. Jose BASSEGODA – NONELL | (สเปน) |
| Mr. Luis BONAVENTE | (โปรตุเกส) |
| Mr. Djurdje BOSKOVIC | (ยูโกสลาเวีย) |
| Mr. Hiroshi DAIFUKU | (ยูเนสโก) |
| Mr. P.L.DE VRIEZE | (เนเธอร์แลนด์) |
| Mr. Harald LANGBERG | (เดนมาร์ก) |
| Mr. Mario MATTEUCCI | (อิตาลี) |
| Mr. Jean MERLET | (ฝรั่งเศส) |
| Mr. Carlos FLORESMARINI | (เม็กซิโก) |
| Mr. Roberto PANE | (อิตาลี) |
| Mr. S.C.J. PAVEL | (เช็กโกสโลวาเกีย) |
| Mr. Paul PHILIPPOT | (ICCRUM) |
| Mr. Victor PIMENTEL | (เปรู) |
| Mr. Harold J.PLENDERLEITH | (ICCRUM) |
| Mr. Deoclecio REDIG DE CAMPOS | (วาติกัน) |
| Mr. Jean SONNIER | (ฝรั่งเศส) |
| Mr. Francois SORLIN | (ฝรั่งเศส) |
| Mr. Eustathios STIKAS | (กรีซ) |
| Mrs. Gertrude TRIPP | (ออสเตรเลีย) |
| Mr. Jan ZACHWATOVICZ | (โปแลนด์) |
| Mr. Mustafa S. ZBISS | (ตูนิเซีย) |

2. กฎบัตรระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์เมืองและชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ (Washington Charter 1987) (พ.ศ.2530)

คำนำและคำจำกัดความ

1. ชุมชนเมือง ไม่ว่าจะเป็นชุมชนที่พัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามกาลเวลาหรือชุมชนที่เจริญขึ้นตามแผนพัฒนา เป็นสิ่งแสดงถึงความหลากหลายของสังคมในประวัติศาสตร์

2. กฎบัตรฉบับนี้เกี่ยวข้องกับครอบคลุมพื้นที่ชุมชนประวัติศาสตร์ทั้งใหญ่และเล็ก ทั้งเมืองและใจกลางเมืองหรือย่านประวัติศาสตร์ รวมถึงสิ่งแวดล้อมของพื้นที่นั้นทั้งที่เป็นธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น นอกเหนือจากบทบาทในฐานะที่เป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์แล้ว พื้นที่เหล่านี้ยังเป็นแหล่งรวมคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณีนิยมของชุมชนด้วย ทุกวันนี้พื้นที่เหล่านี้หลายแห่งกำลังถูกคุกคาม ทำให้เสื่อมลงทางกายภาพ ทำให้เสียหาย หรือแม้แต่ถูกทำลายจากผลกระทบของการพัฒนาเมืองอันเนื่องมาจากการอุตสาหกรรมในสังคมทุกแห่ง

3. จากการเผชิญกับสถานการณ์ดังกล่าวซึ่งมักจะนำไปสู่ความสูญเสียทั้งด้านวัฒนธรรมสังคม และแม้แต่เศรษฐกิจที่ไม่สามารถแก้ไขได้ สภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ (ICOMOS) จึงได้เล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องกำหนดกฎบัตรระหว่างประเทศสำหรับเมืองและชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ ที่จะเสริมกฎบัตรระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์และการบูรณะโบราณสถาน หรือโดยทั่วไปถูกเรียกว่า กฎบัตรเวนิซ (Venice Charter) ข้อความใหม่นี้ได้อธิบายถึงหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการที่จำเป็นต่อการอนุรักษ์เมืองและชุมชนเมือง ส่งเสริมให้เกิดความกลมกลืนของทั้งวิถีชีวิตความเป็นส่วนตัวและสังคมชุมชนในพื้นที่นั้นๆ และกระตุ้นให้เกิดการอนุรักษ์สมบัติทางวัฒนธรรม ซึ่งก่อให้เกิดความทรงจำแห่งมนุษยชาติ

4. ตามที่กำหนดในข้อแนะนำของ UNESCO ว่าด้วยเรื่องการคุ้มครองและบทบาทในปัจจุบันของพื้นที่ประวัติศาสตร์ (Warsaw-Nairobi 1976) และในเอกสารระหว่างประเทศอื่นๆ นั้น การอนุรักษ์เมือง และชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ เป็นที่เข้าใจว่า หมายถึง ขั้นตอนที่ทำขึ้นสำหรับการปกป้อง การอนุรักษ์ และการบูรณะของเมือง และพื้นที่ดังกล่าว เทียบเท่ากับการพัฒนาและการปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตร่วมสมัย

หลักการและวัตถุประสงค์

1. การอนุรักษ์เมืองประวัติศาสตร์ และชุมชนเมืองอื่นๆ จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมและการวางผังเมือง ผังภูมิภาคในทุกระดับ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. คุณลักษณะที่จะต้องสงวนรักษาไว้ประกอบด้วย ลักษณะทางประวัติศาสตร์ของเมือง และชุมชนเมืองและองค์ประกอบทางวัตถุและทางจิตใจซึ่งแสดงถึงลักษณะทางประวัติศาสตร์นี้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

- ก) รูปแบบแผนผังของเมืองที่เห็นได้จากการแบ่งพื้นที่ดินและโครงข่ายถนน
- ข) ความสัมพันธ์ระหว่างอาคารและพื้นที่สีเขียวและพื้นที่โล่ง
- ค) รูปลักษณะภายในและภายนอกของอาคารที่เห็นได้จากสัดส่วน ขนาด รูปแบบการก่อสร้าง วัสดุ สี และการตกแต่ง
- ง) ความสัมพันธ์ระหว่างเมืองหรือชุมชนเมืองและแหล่งที่ตั้งที่แวดล้อมอยู่ทั้งที่เป็นธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น
- จ) การใช้สอยที่หลากหลายที่มีอยู่ในเมือง หรือชุมชนเมือง ตามกาลเวลา

การกระทำใดๆ ก็ตามต่อคุณลักษณะดังกล่าวมาแล้วนั้นจะต้องคำนึงถึงความเป็นของดั้งเดิมของเมือง และชุมชนเมืองประวัติศาสตร์

3. การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้อาศัยในพื้นที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของแผนงานการอนุรักษ์ และควรได้รับการสนับสนุนการอนุรักษ์เมืองและชุมชนเมืองประวัติศาสตร์จะเกี่ยวข้องกับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่เป็นอันดับแรก

4. การอนุรักษ์ในเมืองหรือชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ต้องการความรอบคอบการเข้าดำเนินงานที่เป็นระบบและความมีวินัยควรหลีกเลี่ยงความยึดมั่นในแนวใดแนวหนึ่งเพราะในแต่ละกรณีซึ่งเป็นเอกเทศอาจมีปัญหาที่แตกต่างกันได้

5. การวางแผนการอนุรักษ์เมือง และชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ ควรมีการศึกษาในหลายสาขาวิชา

- แผนการอนุรักษ์ต้องให้ความสนใจปัจจัยทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย โบราณคดี ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม เทคนิคต่างๆ สังคมศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์

- ควรรระบุ วัตถุประสงค์หลักของแผนการอนุรักษ์ให้ชัดเจน เพื่อให้มาตรการทางกฎหมาย ทางการบริหาร และทางการเงินบรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นๆ
 - แผนการอนุรักษ์ควรมีเป้าหมายในการสร้างความต่อเนื่องที่กลมกลืนระหว่างชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ และเมืองในส่วนอื่นทั้งหมด
 - แผนการอนุรักษ์ควรกำหนดว่าอาคารใดต้องรักษาไว้ อาคารใดควรรักษาไว้ ภายใต้อำนาจบางประการ อาคารใดที่น่าจะสามารถรื้อถอนได้ ซึ่งจะต้องเป็นกรณีพิเศษจริงๆ
 - ก่อนการดำเนินการใดๆ จะต้องเก็บข้อมูลสภาพที่เป็นอยู่โดยละเอียด
 - แผนการอนุรักษ์ ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ประวัติศาสตร์นั้นๆ
6. เมื่อแผนการอนุรักษ์เป็นที่รับรองแล้ว ไม่ว่าจะเป็กิจกรรมการอนุรักษ์ที่มีความจำเป็นใดๆ ก็ตามควรจะต้องสอดคล้องกับหลักการและเป้าหมายของกฎบัตรนี้ และกฎบัตรเวนิซ
7. การบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่องมีความสำคัญมากต่อการอนุรักษ์เมืองและชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ
8. การใช้สอยและกิจกรรมใหม่ควรจะเข้ากันได้กับลักษณะของเมืองและชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ การประยุกต์การใช้สอยพื้นที่เหล่านี้ให้เข้ากับวิถีชีวิตในปัจจุบันต้องมีการดำเนินการหรือการปรับปรุงสาธารณูปโภค สาธารณูปการด้วยความระมัดระวัง
9. การปรับปรุง การพักอาศัยควรเป็นวัตถุประสงค์พื้นฐานข้อหนึ่งของการอนุรักษ์
10. เมื่อมีความจำเป็นต้องก่อสร้างอาคารใหม่หรือต้องปรับปรุงอาคารที่มีอยู่แล้วควรเคารพต่อลักษณะขอบเขตที่ว่างเดิมของพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของสัดส่วนและขนาดที่ดินไม่ควรปฏิเสธ การเพิ่มเติมองค์ประกอบต่างๆ ในปัจจุบันที่สอดคล้องกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากสิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างคุณค่าความสมบูรณ์ของพื้นที่ได้
11. ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของเมืองหรือชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ควรครอบคลุมถึงเนื้อหาเรื่องการตรวจสอบด้าน โบราณคดี และการนำเสนอหลักฐานทางโบราณคดีที่พบอย่างเหมาะสม

12. ต้องมีการควบคุมการจราจรภายในเมืองหรือชุมชนเมืองประวัติศาสตร์และวางผังกำหนดพื้นที่จอดรถ เพื่อไม่ให้สิ่งเหล่านี้สร้างความเสียหายแก่สิ่งปลูกสร้างที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ หรือแก่สภาพแวดล้อมโดยรอบ

13. เมื่อมีการวางผังเมืองหรือผังภูมิภาคว่าจะมีการกำหนดแนวการก่อสร้างทางหลวงสายหลักจะต้องไม่ให้ทางเหล่านั้นผ่านเข้าไปในพื้นที่เมืองหรือชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ แต่ควรปรับปรุงเส้นทางเข้าถึงจากพื้นที่เมืองออกไปสู่ทางหลักเหล่านั้น

14. เมืองประวัติศาสตร์ควรได้รับการปกป้องคุ้มครองจากภัยธรรมชาติและสิ่งรบกวนต่างๆ เช่น มลภาวะ และแรงสั่นสะเทือนเพื่อรักษาสภาพของมรดกวัฒนธรรม และเพื่อความปลอดภัยและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้อยู่อาศัยเมื่อเกิดภัยธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อเมืองหรือชุมชนเมืองประวัติศาสตร์ขึ้นจะต้องนำมาตรการในการป้องกันและซ่อมแซมมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมตามลักษณะเฉพาะของแต่ละที่ที่เกี่ยวข้อง

15. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรจัดให้มีแผนงานเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ โดยเริ่มจากเด็กในวัยเรียนควรสนับสนุนการปฏิบัติการขององค์กรต่างๆ เพื่อปกป้องคุ้มครองมรดกวัฒนธรรม และควรมีมาตรการช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการอนุรักษ์และบูรณะ

16. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเฉพาะทางแก่ผู้ปฏิบัติการอนุรักษ์ในทุกสาขาวิชาชีพ

3. กฎบัตรเพื่อการปกป้องคุ้มครองและการจัดการมรดกทางโบราณคดี ค.ศ.1990
(พ.ศ.2533)

โดยคณะกรรมการระหว่างประเทศเพื่อการจัดการมรดกทางโบราณคดี (ICAHM)
และได้รับความเห็นชอบจากการประชุมสามัญของสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ
ครั้งที่ 9 ณ เมืองโลซานน์ ในปี ค.ศ.1990

บทนำ

เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าความรู้และความเข้าใจในต้นกำเนิดและพัฒนาการ
ของสังคมมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญขั้นพื้นฐานของมนุษยชาติในการบ่งชี้รากฐานทางวัฒนธรรมและ
สังคม

มรดกทางโบราณคดีเป็นส่วนประกอบของการบันทึกขั้นพื้นฐานของกิจกรรมของมนุษย์
ในอดีต ดังนั้นการปกป้องคุ้มครองและการจัดการที่เหมาะสมจะทำให้นักโบราณคดีและ
ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นๆ สามารถศึกษาและตีความมรดกทางโบราณคดีได้เพื่อประโยชน์ของคนในรุ่น
ปัจจุบันและในอนาคต

การปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดีไม่สามารถตั้งอยู่บนพื้นฐานการปรับใช้เทคนิค
ทางวิชาโบราณคดีเท่านั้น แต่ต้องมีพื้นฐานที่กว้างขึ้นในเรื่องความรู้และทักษะตามสายวิชาชีพและ
วิชาการอื่นๆ ด้วย องค์ประกอบบางอย่างของมรดกทางโบราณคดีอาจเป็นส่วนประกอบของ
โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม ในกรณีเช่นนี้จึงต้องมีการปกป้องคุ้มครองตามมาตรฐานดังที่
บัญญัติไว้ในกฎบัตรเวนิซว่าด้วยการอนุรักษ์และบูรณะโบราณสถานในปี ค.ศ.1966 สำหรับ
องค์ประกอบอื่นของมรดกทางโบราณคดีซึ่งเป็นส่วนประกอบของประเพณีที่ยังคงอยู่ของผู้คนใน
ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของกลุ่มวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้นถือว่ามีความสำคัญในการปกป้อง
คุ้มครองและสงวนรักษามรดกทางโบราณคดีนั้นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวและอื่นๆ การปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดีจึงต้องอยู่บน
พื้นฐานความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพของบุคคลจากหลายสาขาวิชาชีพ อีกทั้งยังต้องมีความ
ร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ นักวิจัยจากสถาบันการศึกษา บริษัทเอกชนและมหาชนและ
สาธารณชนทั่วไป ดังนั้น กฎบัตรนี้จึงได้วางหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแง่มุมที่แตกต่างกันของ
การจัดการมรดกทางโบราณคดีรวมถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐและฝ่ายนิติ

บัญญัติ หลักการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวิชาชีพในกระบวนการจัดทำทะเบียนมรดกทางโบราณคดี การสำรวจ การขุดค้น การจัดเก็บข้อมูล การวิจัย การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การให้ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล การเข้าถึง และการใช้ประโยชน์มรดกทางโบราณคดีโดยสาธารณชน รวมทั้งการกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดี

กฎบัตรนี้ได้รับแรงบันดาลใจจากความสำเร็จของกฎบัตรเวนิซในฐานะที่เป็นแนวทางและแหล่งความคิดสำหรับนโยบายและการปฏิบัติของรัฐบาล ของผู้ทรงคุณวุฒิและมีอาชีพทั้งหลาย

กฎบัตรนี้จะต้องสะท้อนถึงหลักการพื้นฐานและแนวทางปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับกันในระดับโลก ด้วยเหตุนี้เองจึงไม่อาจกล่าวได้ว่ากฎบัตรนี้มีไว้สำหรับปัญหาที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงหรือความเป็นไปได้สำหรับบางประเทศหรือบางภูมิภาคเท่านั้น ดังนั้น กฎบัตรนี้จึงควรได้รับการเพิ่มเติมในระดับประเทศหรือในระดับภูมิภาค ตามหลักการและแนวทางปฏิบัติต่อไปนี้เพื่อสนองกับความต้องการของประเทศหรือภูมิกษณนั้นๆ

ข้อ 1 คำจำกัดความ

“มรดกทางโบราณคดี” คือส่วนของมรดกที่เป็นวัตถุที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นตามวิธีการทางโบราณคดี ประกอบด้วยร่องรอยทั้งหมดที่แสดงถึงความมีอยู่ของมนุษย์และรวมทั้งสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของกิจกรรมของมนุษย์ โครงสร้างที่ถูกละทิ้งและซากที่คงเหลืออยู่ทั้งหลาย (รวมถึงแหล่งโบราณคดีใต้ดินและแหล่งโบราณคดีใต้น้ำ) พร้อมทั้งโบราณวัตถุที่อาจเคลื่อนย้ายได้ซึ่งเป็นส่วนประกอบของแหล่งโบราณสถานนั้น

ข้อ 2 นโยบายการปกป้องคุ้มครองที่ผสมกลมกลืน

มรดกทางโบราณคดีเป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่เปราะบางและไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่ได้ ดังนั้น จะต้องมีการจัดทำและควบคุมแผนการใช้ที่ดิน เพื่อที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อมรดกทางโบราณคดีให้น้อยที่สุด

นโยบายสำหรับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดีควรเป็นส่วนประกอบที่ผสมกลมกลืนของนโยบายที่เกี่ยวกับการใช้ที่ดิน การพัฒนาและการวางแผนเช่นเดียวกันกับนโยบายทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมต่างๆ และการศึกษา นโยบายสำหรับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดี ควรมีการทบทวนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ การสร้าง

โครงข่ายข้อมูลทางโบราณคดี ควรจะต้องกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายเหล่านั้นด้วยการวางแผนนโยบายการปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดีควรจะต้องเป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกันในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติและระดับระหว่างประเทศ

การมีส่วนร่วมของสาธารณชนโดยทั่วไปที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดี ประเด็นนี้เป็นสิ่งสำคัญในกรณีในกลุ่มคนพื้นเมืองมีความเกี่ยวข้องกับมรดกทางโบราณคดีนั้นด้วย การมีส่วนร่วมต้องมีพื้นฐานอยู่บนความรู้ที่มีความจำเป็นในทุกการตัดสินใจ ดังนั้นการเตรียมข้อมูลต่างๆ เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยทั่วไปจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการปกป้องคุ้มครองที่ผสมกลมกลืน

ข้อ 3 กฎหมายและการเงิน

การปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดีถือเป็นพันธกรณีทางจริยธรรมของมวลมนุษย์ซึ่งสาธารณชนจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน พันธกรณีดังกล่าวต้องได้รับการยอมรับผ่านทางกระบวนการนิติบัญญัติที่เกี่ยวข้องและมีการจัดเตรียมเงินทุนที่เพียงพอสำหรับการสนับสนุนโครงการที่มีความจำเป็นต่อการจัดการมรดกทางโบราณคดีที่มีประสิทธิภาพ

มรดกทางโบราณคดีเป็นส่วนรวมของสังคมมนุษย์ทั้งมวล ดังนั้นจึงควรเป็นหน้าที่ของทุกประเทศในการจัดเตรียมเงินทุนไว้ให้เพียงพอสำหรับการปกป้องคุ้มครอง

บทบัญญัติของกฎหมายควรระบุให้มีการปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดีให้เหมาะสมกับความต้องการกับประวัติศาสตร์และจารีตประเพณีของแต่ละประเทศและภูมิภาคในการจัดเตรียมการปกป้องคุ้มครองมรดกโบราณคดีในสถานที่ตั้งนั้น และการค้นคว้าวิจัยที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

กฎหมายควรตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่า มรดกทางโบราณคดีคือมรดกของมนุษยชาติทั้งมวลและของกลุ่มผู้คนทั้งหลายไม่จำกัดว่าเป็นของใครหรือชาติหนึ่งชาติใด

ตามกฎหมายควรห้ามมิให้มีการทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือเปลี่ยนแปลงแหล่งโบราณคดีหรือโบราณสถานหรือบริเวณ โดยรอบโดยปราศจากความยินยอมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานโบราณคดี

โดยหลักการแล้วกฎหมายควรกำหนดให้มีการสำรวจทางโบราณคดีและการจัดเก็บข้อมูลอย่างเต็มรูปแบบในกรณีที่มีการอนุญาตให้รื้อถอนมรดกทางโบราณคดีนั้นได้

กฎหมายควรตระเตรียมการและกำหนดให้มีการบำรุงรักษา มีการจัดการและการอนุรักษ์มรดกทางโบราณคดีที่เหมาะสม ควรมีบทลงโทษทางกฎหมายที่เพียงพอหากมีการฝ่าฝืน บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางโบราณคดี

หากบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้มีการปกป้องคุ้มครองเฉพาะองค์ประกอบของมรดกทางโบราณคดีซึ่งอยู่ในบัญชีรายชื่อที่ได้รับเลือกให้ขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย ก็ควรจัดให้มีการปกป้องคุ้มครองแบบชั่วคราวสำหรับโบราณสถานหรือแหล่งโบราณคดีที่ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียนหรือที่ได้มีการค้นพบใหม่จนกว่าจะมีการประเมินคุณค่าทางโบราณคดีด้วย

โครงการพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของภัยคุกคามที่ใหญ่หลวงที่มีต่อมรดกทางโบราณคดี ดังนั้นจึงควรระบุในกฎหมายว่า ถือเป็นหน้าที่ของผู้ลงทุนที่จะต้องรับประกันว่าจะมีการศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อมรดกทางโบราณคดีก่อนที่จะมีการดำเนินการตามแผนการพัฒนา โดยมีเงื่อนไขว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาจะต้องรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายของโครงการด้วย และควรวางหลักการไว้ในกฎหมายด้วยว่า แผนการพัฒนาคควรต้องเป็นไปในแนวทางที่จะลดผลกระทบที่มีต่อมรดกทางโบราณคดีให้มัน้อยที่สุด

ข้อ 4 การสำรวจ

การปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดีต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ที่สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ของขอบเขตและธรรมชาติของแหล่ง ดังนั้นการสำรวจทรัพยากรทางโบราณคดีโดยทั่วไปจึงเป็นเครื่องมือการทำงานที่จำเป็นในการพัฒนากลยุทธ์สำหรับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดี ผลที่ตามมาคือ การสำรวจทางโบราณคดีจึงถือเป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นพื้นฐานในการปกป้องคุ้มครองและการจัดการมรดกทางโบราณคดี

ในขณะเดียวกัน การจัดทำบัญชีรายชื่อมรดกทางโบราณคดีจะเป็นการสร้างฐานข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาและการวิจัย ดังนั้นจึงควรถือว่าการจัดทำรายชื่อนี้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและไม่หยุดนิ่ง บัญชีรายชื่อมรดกทางโบราณคดีควรประกอบด้วยข้อมูลหลายระดับของความสำคัญและความน่าเชื่อถือ แม้เป็นเพียงความรู้ที่ผิวเผินก็สามารถเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับมาตรการในการปกป้องคุ้มครองได้

ข้อ 5 การค้นคว้า

ตามหลักการแล้วความรู้ด้านโบราณคดีนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ของมรดกทางโบราณคดี การค้นคว้านั้นจะครอบคลุมถึงวิธีการทุกประเภทนับตั้งแต่วิธีที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายกับแหล่ง โดยการเก็บตัวอย่างไปจนถึงการขุดค้นอย่างเต็มพื้นที่

จะต้องรับเป็นหลักการว่า การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมรดกทางโบราณคดีจะต้องไม่ทำลายหลักฐานทางโบราณคดีมากกว่าความจำเป็นเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายในการปกป้องคุ้มครองหรือตามวัตถุประสงค์ทางวิชาการ ดังนั้นเทคนิคที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย อาทิ การสำรวจทางอากาศและทางภาคพื้นดิน และการเก็บตัวอย่าง ควรได้รับการสนับสนุนเมื่อใดก็ตามที่มีความเป็นไปได้มากกว่าการขุดค้นแหล่งมรดกทางโบราณคดีอย่างเต็มพื้นที่

เป็นที่เข้าใจโดยนัยว่า การขุดค้นมักจะมีผลจำเป็นในการคัดเลือกหลักฐานเพื่อนำไปจัดเก็บข้อมูล และสงวนรักษาไว้ ที่อาจมีค่าเท่ากับการทำให้สูญเสียมูลค่าอื่นได้ หรือแม้แต่อาจเป็นการทำลายโบราณสถานทั้งหมดโดยสิ้นเชิง การตัดสินใจที่จะขุดค้นจึงควรมีขึ้นหลังจากที่มีการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนแล้วเท่านั้น

การขุดค้นควรกระทำในแหล่งโบราณคดีหรือโบราณสถานที่ถูกคุกคาม โดยการพัฒนา โดยการเปลี่ยนแปลงจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน การปล้นสะดม หรือความเสื่อมสภาพตามธรรมชาติ

ในกรณียกเว้นอาจมีการขุดค้นแหล่งโบราณคดีที่ยังไม่ถูกคุกคามขึ้นได้เพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาในการค้นคว้าวิจัยให้กระจ่าง หรือเพื่อตีความแหล่งโบราณคดีให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการนำเสนอแหล่งโบราณคดีต่อสาธารณชน ในกรณีเช่นนี้การขุดค้นจะต้องกระทำภายหลังการประเมินความสำคัญของแหล่งโบราณคดีตามหลักวิชาการแล้ว การขุดค้นควรกระทำเพียงบางส่วน และเก็บส่วนที่เหลือที่ไม่มีการรบกวนไว้เพื่อการวิจัยต่อไปในอนาคต

ควรจัดทำรายงานที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ตกลงกันเพื่อเสนอต่อกลุ่มวิชาการทั่วไป และควรนำมารวมเข้ากับบัญชีรายชื่อมรดกทางโบราณคดีที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่สมควรภายหลังจากการสรุปผลการขุดค้น

การขุดค้นควรดำเนินการตามหลักการที่ระบุไว้ในข้อเสนอแนะของยูเนสโกว่าด้วยหลักการสากลในการปฏิบัติในการขุดค้นทางโบราณคดีของยูเนสโก ค.ศ. 1956 และตามมาตรฐานวิชาชีพทั้งในระดับประเทศและในระดับระหว่างประเทศ

ข้อ 6 การบำรุงรักษาและการอนุรักษ์

เป้าหมายโดยภาพรวมของการจัดการมรดกทางโบราณคดีควรได้แก่ การสงวนรักษาโบราณสถานไว้ ณ บริเวณที่ค้นพบ รวมถึงการอนุรักษ์ การเก็บรักษาข้อมูลและสิ่งของที่รวบรวมไว้ในระยะยาวอย่างเหมาะสม การเคลื่อนย้ายองค์ประกอบของมรดกทางโบราณคดีไปยังแหล่งที่ตั้งใหม่แสดงให้เห็นถึงการฝ่าฝืนหลักการว่าด้วยการสงวนรักษามรดกทางโบราณคดีในบริบทดั้งเดิม หลักการนี้เน้นย้ำถึงความต้องการบำรุงรักษาการอนุรักษ์และการจัดการที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังไม่ควรนำเสนอ มรดกทางโบราณคดีโดยพล่อยทิ้งไว้ในสภาพหลังการขุดค้นหากไม่สามารถรับประกันได้ว่ามีมาตรการในการบำรุงรักษาและการจัดการที่เหมาะสมที่จะสามารถอนุรักษ์มรดกทางโบราณคดีเอาไว้ได้ ความเกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นควรได้รับการสนับสนุนในฐานะที่เป็นวิธีส่งเสริมให้มีการบำรุงรักษามรดกทางโบราณคดี หลักการนี้มีความสำคัญเป็นพิเศษ เมื่อเป็นการดำเนินการกับมรดกทางโบราณคดีของกลุ่มคนพื้นเมืองหรือกลุ่มวัฒนธรรมในพื้นที่นั้น เพื่อความเหมาะสมในบางกรณีอาจมีการมอบหมายให้กลุ่มคนพื้นเมืองมีความรับผิดชอบในการปกป้องคุ้มครองและการจัดการ โบราณสถานและแหล่งโบราณคดีด้วย

โดยข้อจำกัดทางด้านงบประมาณซึ่งในบางครั้งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ จึงต้องกระทำบนพื้นฐานด้วยการเลือกสรรตามความจำเป็น ดังนั้นควรนำการบำรุงรักษานั้นมาปรับใช้กับ โบราณสถานหรือแหล่งโบราณคดีตัวอย่างที่ได้รับการประเมินตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์แล้วถึงคุณภาพและความเป็นตัวแทนของแหล่ง และไม่ควรจำกัดเฉพาะเพียง โบราณสถานที่มีชื่อเสียงและดึงดูดสายตาเท่านั้น

หลักการที่เกี่ยวข้องของข้อเสนอแนะของยูเนสโก ค.ศ. 1956 ควรนำมาประยุกต์ใช้โดยเคารพต่อการบำรุงรักษาและการอนุรักษ์มรดกทางโบราณคดี

ข้อ 7 การนำเสนอ การให้ข้อมูลและการปฏิสังขรณ์

การนำเสนอ มรดกทางโบราณคดีต่อสาธารณชนทั่วไปเป็นวิธีการสำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจในต้นกำเนิดและพัฒนาการของสังคมสมัยใหม่ ในขณะเดียวกันก็เป็นวิธีการที่สำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจสำหรับความต้องการในการปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดี

การนำเสนอ มรดกทางโบราณคดีและการให้ข้อมูลควรเป็นไปตามข้อมูลจากการศึกษาซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในปัจจุบัน จึงต้องมีการทบทวนปรับให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ และควรมีวิธีการเข้าถึงข้อมูลเพื่อความเข้าใจในอดีตจากหลายๆ ทาง

การปฏิสังขรณ์มีประโยชน์ใช้สอยที่สำคัญสองประการคือ ในการค้นคว้าวิจัยในเชิงทดลองและในการอธิบายตีความ อย่างไรก็ตามการปฏิสังขรณ์ควรกระทำด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่งเพื่อหลีกเลี่ยงการรบกวนหลักฐานทางโบราณคดีที่ยังหลงเหลืออยู่ และควรคำนึงถึงหลักฐานจากแหล่งที่มาต่างๆ ทั้งหมดเพื่อบรรลุถึงความเป็นของแท้ดั้งเดิม ในกรณีที่มีความเป็นไปได้ และมีความเหมาะสมที่จะทำการปฏิสังขรณ์ได้ไม่ควรก่อสร้างทับลงบนซากโบราณคดีเลยทันที และควรให้สังเกตเห็นได้ถึงความแตกต่างจากซากเดิม

ข้อ 8 คุณสมบัติทางวิชาชีพ

มาตรฐานทางวิชาการระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ มีความสำคัญในการจัดการมรดกทางโบราณคดี ดังนั้นการฝึกอบรมมืออาชีพที่มีคุณภาพในสาขาความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องให้มีจำนวนเพียงพอควรเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของนโยบายทางการศึกษาในทุกประเทศ ความต้องการในการพัฒนาความเชี่ยวชาญในสาขาพิเศษได้เรียกร้องให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศ ควรที่จะได้มีการวางมาตรฐานการฝึกอบรมระดับมืออาชีพ และแนวทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน และรักษามาตรฐานนั้นไว้

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมด้านวิชาการโบราณคดีควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการอนุรักษ์จากการขุดค้น มาเป็นการสงวนรักษาไว้ ณ บริเวณแหล่งโบราณสถานนั้น และคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ว่าการศึกษาประวัติศาสตร์ของกลุ่มคนพื้นเมืองมีความสำคัญต่อการสงวนรักษาและทำความเข้าใจมรดกทางโบราณคดีเท่าๆ กันกับการศึกษาโบราณสถานที่มีความโดดเด่น

การปกป้องคุ้มครองมรดกทางโบราณคดีเป็นกระบวนการการพัฒนาที่มีการต่อเนื่องอย่างไม่เคยหยุดนิ่ง ดังนั้นจึงควรมีเวลาเพียงพอสำหรับผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้พัฒนาความรู้ให้ทันสมัย และควรพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมในระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นเรื่องการปกป้องคุ้มครองและจัดการมรดกทางโบราณคดีเป็นพิเศษ

ข้อ 9 ความร่วมมือระหว่างประเทศ

มรดกทางโบราณคดีเป็นส่วนรวมของมวลมนุษยชาติ ความร่วมมือระหว่างประเทศจึงมีความสำคัญในการพัฒนาและคงไว้ซึ่งมาตรฐานในการจัดการ

มีความต้องการอย่างเร่งด่วนในการสร้างกลไกระหว่างประเทศสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมรดกทางโบราณคดี กลไกนี้กำหนดให้มีการจัดการประชุม การสัมมนา การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ฯลฯ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกและการจัดให้มีศูนย์กลางของภูมิภาคสำหรับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ (ICOMOS) ควรส่งเสริมในประเด็นนี้ผ่านทางกลุ่มผู้ชำนาญพิเศษในการวางแผนระยะกลางและระยะยาว

ควรพัฒนาการแลกเปลี่ยนคณะผู้ปฏิบัติงานระหว่างประเทศในฐานะที่เป็นวิธีการยกระดับมาตรฐานการจัดการมรดกทางโบราณคดี

โปรแกรมการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคในสาขาการจัดการมรดกทางโบราณคดีควรได้รับการพัฒนาภายใต้การอุปถัมภ์ของสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ (ICOMOS)

กฎบัตรนี้เขียนขึ้นโดยคณะกรรมการระหว่างประเทศ เพื่อการจัดการมรดกทางโบราณคดี (ICAHM) ซึ่งเป็นคณะกรรมการวิชาการของสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ (ICOMOS) ได้รับความเห็นชอบในการประชุมสามัญของสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ.1990

4. กฎบัตรว่าด้วยการปกป้องคุ้มครองและการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมใต้น้ำ

ค.ศ.1996 (พ.ศ.2539)

รับรองโดยที่ประชุมสามัญของสภากาการโบราณสถานระหว่างประเทศ ครั้งที่ 11

ที่เมือง โซเฟีย เดือนตุลาคม ค.ศ.1996

บทนำ

กฎบัตรนี้มุ่งที่จะสนับสนุนการปกป้องคุ้มครองและการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมใต้น้ำ ทั้งผืนน้ำภายในแผ่นดินและในบริเวณชายฝั่ง ในทะเลน้ำตื้นและในมหาสมุทรลึก กฎบัตรนี้ระบุถึง คุณลักษณะและสถานการณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมใต้น้ำและควรเป็นที่เข้าใจในฐานะที่เป็น ส่วนเสริมของกฎบัตรสภากาการโบราณสถานระหว่างประเทศ (ICOMOS) ว่าด้วยการปกป้องคุ้มครอง และการจัดการมรดกทางโบราณคดี ค.ศ.1990 กฎบัตรฉบับดังกล่าวให้คำนิยาม “มรดกทางโบราณคดี” ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของมรดกที่มีความสำคัญเกี่ยวกับวิธีการทางโบราณคดีในการกำหนด ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วยร่องรอยการมีอยู่ของมนุษย์ สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของ กิจกรรมของมนุษย์ โครงสร้างที่ถูกละทิ้งและซากวัตถุหลายชนิดที่คงเหลืออยู่ รวมถึงวัตถุทาง วัฒนธรรมที่เคลื่อนย้ายได้ที่อยู่ในที่เดียวกัน ตามวัตถุประสงค์ของกฎบัตรฉบับนี้ จึงเป็นที่เข้าใจได้ ว่ามรดกทางวัฒนธรรมใต้น้ำหมายถึงมรดกทางโบราณคดีที่อยู่ในสภาวะแวดล้อมใต้น้ำ หรือถูก เคลื่อนย้ายมาจากบริเวณใต้น้ำ ทั้งนี้ให้รวมถึงแหล่งโบราณคดีและโครงสร้างต่างๆ ที่จมอยู่ใต้น้ำ ซากเรือและบริเวณที่มีซากเรือจมรวมบริบทของแหล่งทั้งทางธรรมชาติและทางโบราณคดี

ด้วยลักษณะเฉพาะดังกล่าวมรดกทางวัฒนธรรมใต้น้ำจึงเป็นทรัพยากรในระดับระหว่าง ประเทศ มรดกทางวัฒนธรรมใต้น้ำส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณที่ตั้งที่มีความเชื่อมต่อระหว่างประเทศ และมีที่มาจากการติดต่อและการค้าระหว่างประเทศซึ่งเรือและทรัพย์สินบนเรือสูญหายไป ใน บริเวณที่ไกลจากท่าเรือต้นทางและจุดหมายปลายทาง

งาน โบราณคดีมีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยความหมายในเชิงการ จัดการทรัพยากรนั้นมรดกทางวัฒนธรรมใต้น้ำถือว่ามีอยู่อย่างจำกัดที่สุดและไม่สามารถทำขึ้น ใหม่ได้ หากมรดกทางวัฒนธรรมใต้น้ำมีส่วนให้เราตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมในอนาคต เราก็ต้องมีความรับผิดชอบทั้งโดยส่วนตัวและโดยส่วนรวมในปัจจุบันเพื่อเป็นหลักประกันให้มรดกทาง วัฒนธรรมใต้น้ำคงอยู่ต่อไป

งาน โบราณคดีเป็นกิจกรรมสาธารณะทุกคนมีสิทธิรับรู้อดีตเพื่อให้ความรู้แก่ชีวิตของตนเอง และทุกความพยายามในการตัดทอนความรู้เรื่องอดีตเป็นการล่วงล้ำสิทธิส่วนบุคคล มรดกทางวัฒนธรรมได้นำมีส่วนสนับสนุนให้เกิดรูปแบบของลักษณะเฉพาะตัว และมีความสำคัญต่อสำนึกของผู้คนในการอยู่ร่วมกันของชุมชน นอกจากนี้หากมีการจัดการที่ละเอียดอ่อนต่อความรู้สึกแล้วมรดกทางวัฒนธรรมได้นำก็จะมิพบทบาทสำคัญในเชิงบวกสำหรับการส่งเสริมการพักผ่อนและการท่องเที่ยว

งาน โบราณคดีจะดำเนินไปได้ต้องอาศัยงานวิจัย อันเป็นการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมมนุษย์ที่มีความหลากหลายในยุคสมัยต่างๆ อีกทั้งยังได้เสนอแนวความคิดใหม่ที่มีความท้าทายเกี่ยวกับชีวิตในอดีต ความรู้และแนวความคิดเช่นนี้มีส่วนในการทำความเข้าใจชีวิตในปัจจุบัน และด้วยเหตุนี้เองงาน โบราณคดีจึงมีส่วนในการคาดคะเนถึงความท้าทายในอนาคตอีกด้วย

กิจกรรมทางทะเลหลายกิจกรรมที่โดยในตัวกิจกรรมเองนั้นอาจเป็นประโยชน์และพึงปรารถนาที่อาจมีผลเสียต่อมรดกทางวัฒนธรรมได้นำได้หากมิได้มีการเห็นผลกระทบนั้น

มรดกทางวัฒนธรรมได้นำอาจได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงชายฝั่งและพื้นทะเล หรือเปลี่ยนแปลงการไหลของกระแสน้ำ ชั้นดินตะกอน หรือมลพิษ มรดกทางวัฒนธรรมได้นำ อาจได้รับความเสียหายจากการใช้สอยทรัพยากรธรรมชาติโดยไม่ระมัดระวังยิ่งไปกว่านั้นรูปแบบในการเข้าถึงที่ไม่เหมาะสมและผลกระทบที่เพิ่มขึ้นจากการหิบลอย“ของที่ระลึก”กลับไปสามารถก่อให้เกิดผลต่อการเสื่อมสภาพของแหล่งได้

การคุกคามหลายประการสามารถถูกขจัดหรือลดลงในแบบยั่งยืน โดยการปรึกษากับนักโบราณคดีตั้งแต่ต้นและจัดทำโครงการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเสียหาย กฎบัตรฉบับนี้มุ่งที่จะช่วยเหลือในการนำความเชี่ยวชาญด้าน โบราณคดีที่มีมาตรฐานสูงเข้ามาด้านทานการคุกคามที่มีต่อมรดกทางวัฒนธรรมได้นำโดยทันทีและมีประสิทธิภาพ

มรดกทางวัฒนธรรมได้นำถูกคุกคามด้วยกิจกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้วยเช่นกัน เพราะเป็นกิจกรรมที่ให้ผลตอบแทนน้อยสำหรับค่าใช้จ่ายสูง การค้าที่แสวงประโยชน์จากมรดกทางวัฒนธรรมได้นำที่เป็นตัวสินค้าหรือคาดเก็งกำไรนั้น โดยพื้นฐานแล้วไม่สามารถไปด้วยกันได้กับการปกป้อง คุ้มครองและการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม กฎบัตรฉบับนี้มุ่งที่จะให้หลักประกันว่า

การสำรวจทางโบราณคดีนั้นมีเป้าหมาย วิธีการศึกษาและสมมติฐานของผลที่จะได้รับที่ชัดเจน เพื่อที่ความมุ่งหมายของแต่ละโครงการจะได้มีความโปร่งใสสำหรับพวกเราทุกคน

ข้อ 1 หลักการพื้นฐาน

การสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมได้น้ำไว้ ณ แหล่งที่ตั้งให้ถือเป็นทางเลือก อันดับแรก

การเข้าถึงของสาธารณชนควรได้รับการสนับสนุน

เทคนิคที่ไม่เป็นการทำลาย การสำรวจที่ไม่เป็นการรบกวนและการเก็บตัวอย่าง ควรได้รับการสนับสนุนมากกว่าการขุดค้น

การสำรวจทางโบราณคดีต้องไม่ส่งผลร้ายต่อมรดกทางวัฒนธรรมได้น้ำเกินความจำเป็นสำหรับเป้าหมายในการวิจัยของโครงการ

การสำรวจทางโบราณคดีต้องหลีกเลี่ยงการรบกวนโดยไม่จำเป็นต่อโครงกระดูกมนุษย์หรือแหล่งโบราณคดีที่ได้รับความเคารพนับถือ

การสำรวจทางโบราณคดีต้องทำควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูลที่มากเพียงพอ

ข้อ 2 แผนงานโครงการ

ก่อนดำเนินการสำรวจทางโบราณคดีต้องมีการเตรียมการและคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- วัตถุประสงค์ในการวิจัยของโครงการ
- วิธีการและเทคนิคที่จะนำมาใช้
- งบประมาณที่คาดว่าจะได้รับ
- ตารางระยะเวลาการดำเนินการจนถึงสิ้นสุดโครงการ
- การจัดองค์ประกอบ คุณสมบัติ ความรับผิดชอบและประสบการณ์ของคณะผู้ปฏิบัติงาน
- การอนุรักษ์วัสดุ
- การจัดการและบำรุงรักษาแหล่งโบราณคดี
- การจัดเตรียมเพื่อความร่วมมือกับพิพิธภัณฑ์และสถาบันอื่นๆ
- การจัดเก็บข้อมูล
- สุขภาพและความปลอดภัย

- การเตรียมการจัดทำรายงาน
- การจัดเก็บในหอจดหมายเหตุ รวมถึงมรดกทางวัฒนธรรมได้นำที่ได้รับ การเคลื่อนย้ายขึ้นมา
- การเผยแพร่ รวมถึงการมีส่วนร่วมของสาธารณชน

แผนงาน โครงการควรได้รับการทบทวนและปรับแก้ไขเมื่อมีความจำเป็น การสำรวจทางโบราณคดีต้องกระทำตามแผนงาน โครงการ และควรเตรียมพร้อมให้สังคม โบราณคดีโดยทั่วไปสามารถขอข้อมูลจากแผนงาน โครงการได้เสมอ

ข้อ 3 เงินทุน

ต้องมีการรับประกันล่วงหน้าก่อนการสำรวจทางโบราณคดีว่ามีเงินทุนเพียงพอที่จะดำเนินการตามแผนงาน โครงการให้เสร็จสิ้นทุกขั้นตอน รวมถึงการอนุรักษ์ การเตรียม รายงานและการเผยแพร่ด้วย แผนงาน โครงการควรมีแผนเฉพาะหน้าไว้เพื่อรองรับการดำเนินการ อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมได้นำ และสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูลในกรณีที่มีเหตุขัดข้องใดๆ กับ เงินทุนที่คาดว่าจะได้

เงินทุนสำหรับ โครงการจะต้องไม่ได้มาจากการเรียกร้องให้ขายมรดกทาง วัฒนธรรมได้นำหรือการใช้กลยุทธ์ใดที่จะทำให้มรดกทางวัฒนธรรมได้นำและการจัดเก็บข้อมูล สนับสนุนต้องกระจายโดยไม่สามารถกอบกู้กลับมาได้

ข้อ 4 ระยะเวลา

ต้องมีการรับประกันล่วงหน้าก่อนที่จะมีการสำรวจทางโบราณคดีว่ามีระยะเวลา เพียงพอในการทำงาน รวมถึงการอนุรักษ์ การเตรียมรายงานและการเผยแพร่รายงานจนเสร็จสิ้น ทุกขั้นตอนตามแผนงาน โครงการ แผนงาน โครงการควรมีแผนเฉพาะหน้าเพื่อรองรับการอนุรักษ์ มรดกทางวัฒนธรรมได้นำและการจัดเก็บข้อมูลสนับสนุนในกรณีมีการรบกวนในช่วงระยะเวลาที่ ได้คาดคะเนไว้

ข้อ 5 วัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีการและเทคนิค

วัตถุประสงค์ในการวิจัยและรายละเอียดของวิธีการและเทคนิคที่จะนำมาใช้ต้อง ระบุไว้ในแผนงาน โครงการ วิธีการที่ใช้ควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยของการสำรวจ ทางโบราณคดีและเทคนิคที่ใช้ต้องรบกวนมรดกทางวัฒนธรรมได้นำให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

การวิเคราะห์โบราณวัตถุภายหลังงานภาคสนามและการจัดเก็บข้อมูลนับว่าเป็นขั้นตอนการสำรวจทางโบราณคดีประการหนึ่ง จึงต้องมีการเตรียมการเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ระบุในแผนงานโครงการด้วย

ข้อ 6 คุณสมบัติ ความรับผิดชอบและประสบการณ์

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการสำรวจทางโบราณคดีทุกคนต้องมีประสบการณ์และคุณสมบัติที่เหมาะสมสำหรับแต่ละบทบาทในโครงการ บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการอธิบายชี้แจงและมีความเข้าใจในลักษณะงานที่ตนต้องปฏิบัติ

การสำรวจทางโบราณคดีทุกครั้งมีลักษณะเป็นการรुकล้ำมรดกทางวัฒนธรรมได้นำฉะนั้นต้องกระทำภายใต้ทิศทางและการควบคุมของนักโบราณคดีได้นำที่ได้รับการเสนอชื่อว่ามีคุณสมบัติและประสบการณ์เหมาะสมกับการสำรวจทางโบราณคดีนั้น

ข้อ 7 การสำรวจทางโบราณคดีเบื้องต้น

การสำรวจทางโบราณคดีที่มีลักษณะเป็นการรुकล้ำมรดกทางวัฒนธรรมได้นำจำเป็นต้องกระทำภายหลังจากการรับฟังข้อมูลที่ได้จากการประเมินถึงความเปราะบาง ความสำคัญ และสิ่งที่แฝงอยู่ของแหล่งโบราณคดีนั้น

การประเมินแหล่งโบราณคดีจะต้องครอบคลุมถึงการศึกษาเบื้องหลังของหลักฐานทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ ลักษณะเฉพาะของสิ่งแวดล้อมและแหล่งโบราณคดีนั้น และผลกระทบจากการรुकล้ำบริเวณที่ได้รับการสำรวจอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน

ข้อ 8 การจัดเก็บข้อมูล

การสำรวจทางโบราณคดีทุกครั้งต้องมีการจัดเก็บข้อมูลตามมาตรฐานวิชาชีพสำหรับการจัดเก็บข้อมูลทางโบราณคดีในปัจจุบัน

การจัดเก็บข้อมูลต้องมีการเตรียมบันทึกของแหล่งโบราณคดีที่เป็นที่เข้าใจได้ ซึ่งรวมถึงที่มาของมรดกทางวัฒนธรรมได้นำที่ได้รับการเคลื่อนย้ายหรือนำออกจากบริเวณนั้นเพื่อดำเนินการตรวจสอบ จัดทำบันทึกสนาม แผนงานและภาพวาด รูปถ่ายและบันทึกในรูปแบบของสื่ออย่างอื่น

ข้อ 9 การอนุรักษ์วัตถุ

โปรแกรมการอนุรักษ์วัตถุต้องกำหนดถึงการรักษาซากวัตถุทางโบราณคดีทั้งในระหว่างการสำรวจ ในช่วงรอยต่อและในระยะยาว

การอนุรักษ์วัตถุต้องกระทำตามมาตรฐานของวิชาชีพในปัจจุบัน

ข้อ 10 การจัดการและการบำรุงรักษา

ต้องมีการจัดเตรียมโปรแกรมการจัดการแหล่งโบราณคดี มีรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการในการปกป้องคุ้มครองและการจัดการแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมได้น้ำเมื่อสิ้นสุดงานภาคสนาม โปรแกรมการจัดการแหล่งโบราณคดีนี้รวมถึงการให้ข้อมูลแก่สาธารณชน การเตรียมการด้วยเหตุและผลเพื่อรักษาความมั่นคงของแหล่งโบราณคดี การตรวจสอบประเมินผลและปกป้องคุ้มครองแหล่งโบราณคดีให้พ้นจากการถูกรบกวน นอกจากนี้ยังควรมีการสนับสนุนให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมได้น้ำได้ เว้นแต่กรณีการเข้าถึงแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมได้น้ำนั้นไม่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันและการจัดการ

ข้อ 11 สุขภาพและความปลอดภัย

สุขภาพและความปลอดภัยของคณะสำรวจทางโบราณคดีและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญสูงสุด ผู้เข้าร่วมในคณะทุกคนจะต้องปฏิบัติตามนโยบายว่าด้วยความปลอดภัยที่เป็นที่พอใจสำหรับข้อเรียกร้องทางวิชาชีพและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการระบุนโยบายนี้ไว้ในแผนงานโครงการด้วย

ข้อ 12 การจัดทำรายงาน

รายงานชั้นกลางควรทำขึ้นตามตารางเวลาที่ระบุในแผนงานโครงการและเก็บอยู่ในบันทึกที่เกี่ยวข้องที่สาธารณชนจะสามารถขอข้อมูลได้เสมอ

เนื้อหาของรายงานควรประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

- คำอธิบายวัตถุประสงค์
- คำอธิบายวิธีการศึกษาและเทคนิคที่ใช้
- คำอธิบายผลที่ได้รับ
- ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในอนาคต การจัดการแหล่งโบราณคดีและการดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรมได้น้ำที่ได้รับการเคลื่อนย้ายระหว่างการสำรวจทางโบราณคดี

ข้อ 13 การเก็บรักษา

เอกสารบันทึกผลของโครงการซึ่งรวมถึงมรดกทางวัฒนธรรมได้นำที่ได้รับการเคลื่อนย้ายระหว่างการสำรวจทางโบราณคดีและสำเนาของเอกสารข้อมูลสนับสนุนต้องถูกรวบรวมและรักษาไว้ในสถาบันที่สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้และสามารถจัดเก็บรักษาเอกสารบันทึกผลนั้นเป็นการถาวรได้ และควรมีการตกลงเกี่ยวกับการเตรียมการในการเก็บรักษาเอกสารบันทึกผลก่อนเริ่มต้นการสำรวจทางโบราณคดี โดยระบุไว้ในแผนงานโครงการ โดยที่เอกสารบันทึกผลนี้ควรได้รับการจัดเตรียมตามมาตรฐานทางวิชาชีพในปัจจุบัน

ต้องมีการรับประกันความสมบูรณ์ทางวิชาการของเอกสารบันทึกผล รับประกันว่าการเก็บรวบรวมไว้ในสถาบันต่างๆ จะไม่ถูกขัดขวางไม่ให้มีการวิจัยเพิ่มเติม และจะต้องไม่มีการนำมรดกทางวัฒนธรรมได้นำไปค้าขายในฐานะที่เป็นวัตถุที่มีมูลค่าทางการค้า

ข้อ 14 การเผยแพร่

ควรมีการกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวของสาธารณะในผลการสำรวจทางโบราณคดีและในความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมได้นำผ่านทางสื่อในการนำเสนอที่แพร่หลาย และไม่ควรถูกจำกัดกลุ่มผู้เข้าชมโดยการกำหนดราคาค่าเข้าชมในอัตราที่สูง

ควรมีการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างชุมชนและกลุ่มคนในท้องถิ่น เช่นเดียวกันกับความร่วมมือกับชุมชนและกลุ่มคนในท้องถิ่นเฉพาะกลุ่มที่มีส่วนร่วมกับแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมได้นำที่เกี่ยวข้อง และเป็นการเหมาะสมที่การสำรวจทางโบราณคดีจะต้องกระทำตามความยินยอมและการรับรองของชุมชนและกลุ่มคนในท้องถิ่นนั้น

คณะทำงานจะต้องแสวงหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและกลุ่มผลประโยชน์ในการสำรวจทางโบราณคดีในขอบเขตที่ว่าการมีส่วนร่วมนั้นต้องสอดคล้องกับการปกป้องคุ้มครองและการจัดการ ในทางปฏิบัติคณะทำงานควรจัดให้สาธารณชนมีโอกาสดังกล่าวที่จะพัฒนาทักษะทางโบราณคดีโดยการฝึกอบรมและให้ความรู้

ควรมีการสนับสนุนความร่วมมือกับพิพิธภัณฑ์และสถาบันอื่นๆ ควรมีการเตรียมการสำหรับการเข้าเยี่ยมชม และควรมีการวิจัยและรายงานโดยสถาบันที่ให้ความร่วมมือไว้ล่วงหน้าก่อนดำเนินการสำรวจทางโบราณคดี และการรวบรวมผลการสำรวจทางโบราณคดีขั้นสุดท้ายจะต้องพร้อมที่จะทำการเผยแพร่โดยเร็วเท่าที่จะเป็นไปได้โดยคำนึงถึงความซับซ้อนของการวิจัยและการรวบรวมเก็บไว้ในบันทึกสาธารณะที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 15 ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ความร่วมมือระหว่างประเทศมีความสำคัญต่อการปกป้องคุ้มครองและการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมได้น้ำและควรได้รับการส่งเสริมเพื่อประโยชน์สำหรับมาตรฐานระดับสูงของการสำรวจและการวิจัย ความร่วมมือระหว่างประเทศควรได้รับการสนับสนุนเพื่อที่นักโบราณคดีและบุคลากรในสาขาวิชาชีพอื่นที่มีความชำนาญเฉพาะทาง ทางด้านการสำรวจแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมได้น้ำได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปรแกรมแลกเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพให้ถือว่าเป็นวิธีปฏิบัติในการเผยแพร่ข้อมูลที่ดีที่สุด

5. กฎบัตร เบอร์ราอิโคโมสออสเตรเลีย

ประวัติ

อิโคโมสออสเตรเลียปรารถนาที่จะมีกฎบัตรเบอร์ราที่สมบูรณ์ฉบับหนึ่ง ดังนั้นในปี พ.ศ.2542 (ค.ศ.1999) จึงเกิดการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้น ส่วนกฎบัตรเบอร์ราที่ได้ร่างไว้ 3 ฉบับก่อนหน้านี้ปัจจุบันกลายเป็นเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไปและอิโคโมสออสเตรเลียไม่ได้ยึดถือปฏิบัติอีกต่อไป ผู้ใดที่ถือใช้กฎบัตรเบอร์ราฉบับปี พ.ศ.2531 (ค.ศ.1988) (หรือฉบับอื่นก่อนฉบับปรับปรุงแก้ไขเดือนพฤศจิกายน ปี พ.ศ.2542 (ค.ศ.1999)) ให้ถือว่าไม่ได้ใช้กฎบัตรเบอร์ราตามที่อิโคโมสออสเตรเลียประกาศ ในการนี้สามารถเรียกโดยย่อว่า กฎบัตรเบอร์รา ซึ่งหมายถึงกฎบัตรเบอร์ราอิโคโมสออสเตรเลียฉบับ พ.ศ.2542 (ค.ศ.1999) นั้นเอง

อิโคโมสออสเตรเลีย หรือ สภาการโบราณสถานระหว่างประเทศแห่งออสเตรเลีย ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำงานทางด้านการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมของชาติ ได้ร่างปรับปรุงแก้ไขกฎบัตรเบอร์ราในวาระการประชุมสามัญประจำปี เมื่อเดือนพฤศจิกายน ปี พ.ศ.2542 (1999) เพื่อทบทวนกระบวนการอนุรักษ์ที่จะนำมาปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

ในฉบับปรับปรุงแก้ไขนี้ได้ใช้กระบวนการการอนุรักษ์ที่ทันสมัยซึ่งพัฒนาขึ้นในช่วง 10 ปีให้หลังจากการปรับปรุงแก้ไขกฎบัตรเบอร์ราครั้งล่าสุด

การเปลี่ยนแปลงที่เห็นชัดคือการลดความสำคัญของสิ่งที่จับต้องได้ทั้งในแง่การใช้ประโยชน์โบราณสถานนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างโบราณสถานกับชุมชน และความหมายของโบราณสถานต่อชุมชน

กฎบัตรนี้ยังถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจโดยเฉพาะชุมชนที่มีความผูกพันอย่างเหนียวแน่นกับโบราณสถานนั้น ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของร้านขายของตามมุมถนน คนงานในโรงงานหรือผู้ที่ดูแลชุมชนทุกคนควรเล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของโบราณสถานและควรถือปฏิบัติทั้งในสังคมคนพื้นเมืองหรือสังคมยุโรป

มีการพัฒนาการวางแผนเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับมรดกทางสถาปัตยกรรมมากขึ้น โดยมีการใช้ตารางประกอบในตอนท้ายของเอกสารที่ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น

หลังจากที่มีการปรับปรุงแก้ไขกฎบัตรเบอร์ราในปี พ.ศ.2542 (ค.ศ.1999) ร่างกฎบัตรฉบับก่อนๆ (ปี ค.ศ.1988, 1981, 1979) ถือเป็นเอกสารที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ซึ่งได้บันทึกพัฒนาการของทฤษฎีการอนุรักษ์ในประเทศออสเตรเลีย

ในกรณีที่มีคำถามเกี่ยวกับกระบวนการในการร่างกฎบัตรเบอร์ราฉบับใหม่หรือคำถามอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกรุณาติดต่อ เลขานุการอิคอโมสออสเตรเลีย โทรศัพท์ +61 3 9251 7131 โทรสาร +61 3 9251 7158

กฎบัตรเบอร์รา โดยอิคอโมสออสเตรเลียเพื่อการอนุรักษ์สถานที่ที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรม

บทนำ

สืบเนื่องจากกฎบัตรระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์และการบูรณะโบราณสถาน (กฎบัตรเวนิซ 1964) การประชุมสามัญของอิคอโมสครั้งที่ 5 ณ กรุงมอสโค ปี พ.ศ.2521 (ค.ศ.1978) การปรับปรุงแก้ไขกฎบัตรเบอร์รา ณ เมืองเบอร์ราประเทศออสเตรเลียเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2522 (ค.ศ.1979) วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2524 (ค.ศ.1981) วันที่ 23 เมษายน พ.ศ.2531 (ค.ศ.1988) และวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2542 (ค.ศ.1999)

กฎบัตรเบอร์ราเป็นแนวทางการอนุรักษ์และการจัดการสถานที่ที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมและเป็นพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของสมาชิกสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศแห่งออสเตรเลีย (Australia ICOMOS)

การอนุรักษ์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการสถานที่ที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมและเป็นความรับผิดชอบที่ต่อเนื่อง

กฎบัตรมีขึ้นเพื่อใคร

กฎบัตรเบอร์ราเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ได้มาตรฐานสำหรับผู้ที่ต้องการคำแนะนำเพื่อการตัดสินใจหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านนี้รวมทั้งเจ้าของ ผู้จัดการ และผู้ดูแล

การใช้กฎบัตรเบอร์รา

ควรอ่านกฎบัตรทั้งหมด ด้วยข้อต่างๆ จะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ข้อที่เป็นหลักการอนุรักษ์นั้นสามารถพัฒนาต่อไปได้ในกระบวนการการอนุรักษ์และการปฏิบัติการอนุรักษ์ หัวข้อต่างๆ ถูกแบ่งออกเพื่อให้อ่านง่ายขึ้น ไม่ใช่ถูกแบ่งเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกฎบัตร

กฎบัตรเบอร์รามีความหมายในตัวเอง แต่แง่มุมต่างๆ ในการประยุกต์ใช้จะอธิบายเพิ่มเติมในเอกสารของอิกโคโมสออสเตรเลีย ซึ่งได้แก่

- คู่มือของกฎบัตรเบอร์ราเรื่องความสำคัญทางวัฒนธรรม
- คู่มือของกฎบัตรเบอร์ราเรื่องนโยบายการอนุรักษ์
- คู่มือของกฎบัตรเบอร์ราเรื่องขั้นตอนในการปฏิบัติเพื่อการศึกษาและการรายงานผล
- ข้อตกลงจรรยาบรรณในเรื่องการอนุรักษ์สถานที่สำคัญ

สถานที่ใดบ้างที่สามารถใช้กฎบัตรเบอร์รา

กฎบัตรเบอร์ราสามารถใช้ได้กับทุกสถานที่ซึ่งมีความสำคัญทางวัฒนธรรมรวมทั้งสถานที่ทางธรรมชาติ สถานที่ที่มีคุณค่าทางเชื้อชาติเผ่าพันธุ์และประวัติศาสตร์ที่สำคัญ

หลักการขององค์กรอื่นๆ อาจมีความเกี่ยวข้องกับกฎบัตรเบอร์ราได้ ซึ่งหมายรวมถึงกฎบัตรมรดกทางธรรมชาติแห่งประเทศออสเตรเลีย (Australian Natural Heritage Charter) และ Draft Guidelines for the Protection, Management and Use of Aboriginal and Torres Strait Islander Cultural Heritage Places

ทำไมถึงต้องอนุรักษ์

สถานที่ที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมพัฒนาความเป็นอยู่ของผู้คนและดลบันดาลให้เกิดสัมพันธที่ดีของชุมชนกับสถานที่นั้นๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สิ่งเหล่านั้นก็คือบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญเพราะเป็นสิ่งที่ยึดต้องได้ที่แสดงถึงเอกลักษณ์และประวัติศาสตร์ของออสเตรเลีย อีกทั้งยังสะท้อนถึงเผ่าพันธุ์ที่มีความหลากหลายที่บอกถึงว่าเราก็คือใคร มาเป็นเราในทุกวันนี้ได้อย่างไร และประเทศออสเตรเลียถือกำเนิดขึ้นมาอย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่ามากและยากที่จะหาอะไรมาทดแทนได้

ควรที่จะมีการอนุรักษ์สถานที่ซึ่งมีความสำคัญทางวัฒนธรรมเพื่อคนในยุคปัจจุบันและอนาคต

กฎบัตรเบอร์รานี้สนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบคอบ โดยที่ดูแลรักษาสถานที่และใช้ประโยชน์จากพื้นที่ตามสมควร ในทางกลับกันก็ควรที่จะเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อจะรักษาคุณค่าทางวัฒนธรรมนั้นไว้

| ข้อ 1 | ความหมาย | คำอธิบาย |
|-------|--|--|
| 1.1 | สถานที่ หมายถึง พื้นที่ ที่ดิน ภูมิทัศน์ อาคาร กลุ่มอาคาร รวมถึงส่วนประกอบ องค์ประกอบอื่นๆ ในพื้นที่ว่างและทัศนียภาพ (place) | แนวคิดเรื่องสถานที่ควรจะตีความแบบกว้าง ซึ่งองค์ประกอบอื่นๆ ที่อธิบายในข้อ 1.1 นี้ อาจรวมถึงอนุสรณ์สถาน ต้นไม้ สวน สถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ บริเวณชนบทหรือเมือง เขตอุตสาหกรรม เขตโบราณสถานหรือบริเวณที่มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อทางศาสนา |
| 1.2 | ความสำคัญทางวัฒนธรรม หมายถึง คุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วิชาการ สังคม สิ่งศักดิ์สิทธิ์ สำหรับคนในยุคปัจจุบันและอนาคต ความสำคัญทางวัฒนธรรม มีอยู่ในตัวสถานที่เอง ในโครงสร้าง บริเวณแวดล้อม การใช้พื้นที่ สมาคม ความหมาย การบันทึก สถานที่ที่เกี่ยวข้อง และวัตถุที่เกี่ยวข้อง โบราณสถานอาจมีระดับความสำคัญต่างกันออกไปขึ้นกับแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มคน | ความสำคัญทางวัฒนธรรมคือความสำคัญ ของมรดกและคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม ความสำคัญทางวัฒนธรรมอาจเปลี่ยนแปลง ไปตามประวัติศาสตร์ที่ดำเนินต่อไป การทำความเข้าใจความสำคัญทางวัฒนธรรมนี้ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามข้อมูลใหม่ๆ ที่ได้มา |
| 1.3 | โครงสร้าง หมายถึง วัสดุทางกายภาพของ โบราณสถานนั้นทั้งหมดรวมทั้งองค์ประกอบ ต่างๆ สิ่งที่สร้างติดกับโบราณสถาน และวัตถุ ต่างๆ (fabric) | โครงสร้างนี้ยังรวมถึงการตกแต่งในอาคาร ซากปรักหักพังและวัสดุที่ขุดค้นได้ โครงสร้างยังอาจหมายถึงพื้นที่ที่เป็น องค์ประกอบของโบราณสถานที่มี ความสำคัญอีกด้วย |
| 1.4 | การอนุรักษ์ หมายถึง กระบวนการต่างๆ ที่ดูแล รักษาโบราณสถานนั้นไว้ให้คงคุณค่าความสำคัญ ทางวัฒนธรรมต่อไป | |
| 1.5 | การบำรุงรักษา หมายถึง การดูแลป้องกันวัสดุและ บริเวณโดยรอบโบราณสถานนั้นๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งต่างจากการซ่อมแซมตรงที่การซ่อมแซมจะ เกี่ยวข้องกับการปฏิสังขรณ์และการบูรณะ | ยกตัวอย่างในเรื่องรายน้าบนหลังคา - การบำรุงรักษา คือ การตรวจดูแลทำความสะอาดรางน้ำทุกวัน |

| ข้อ 1 | ความหมาย | คำอธิบาย |
|-------|--|--|
| | | <ul style="list-style-type: none"> - การปฏิสังขรณ์ คือ การนำรายน้ากลับมาใส่ไว้ที่เดิม - การบูรณะ คือ แทนที่ส่วนที่สึกหรอ |
| 1.6 | การสงวนรักษา หมายถึง การดูแลรักษาโครงสร้างของโบราณสถานไว้ตามสภาพเดิมและชะลอความเสียหายที่จะเกิดขึ้น | ควรตระหนักว่าโบราณสถานและองค์ประกอบต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา |
| 1.7 | การบูรณะ หมายถึง การทำให้โครงสร้างของโบราณสถานกลับคืนสู่สภาพเดิมโดยนำสิ่งที่เพิ่มเติมขึ้นมาออกไปหรือรวบรวมส่วนประกอบที่เหลืออยู่ให้กลับสู่สภาพเดิมโดยไม่ใช้วัสดุใหม่ | |
| 1.8 | การปฏิสังขรณ์ หมายถึง การซ่อมแซมให้เหมือนเดิมโดยต่างจากการบูรณะตรงที่ใช้วัสดุที่ทำขึ้นมาใหม่ | |
| 1.9 | การประยุกต์การใช้สอย หมายถึง การปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะแก่การใช้งานที่มีอยู่หรือที่จะมีขึ้น | |
| 1.10 | การใช้ หมายถึง หน้าที่ของโบราณสถานรวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโบราณสถาน | |
| 1.11 | การใช้งานที่เหมาะสม หมายถึง การใช้พื้นที่ที่ตระหนักถึงความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถาน เช่น การใช้งานที่ไม่มีผลกระทบหรือมีผลกระทบน้อยต่อความสำคัญทางวัฒนธรรม | |
| 1.12 | บริเวณแวดล้อม หมายถึง บริเวณโดยรอบโบราณสถานซึ่งรวมถึงบริเวณรอบๆ ทั้งหมดที่มองเห็น | |
| 1.13 | สถานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง สถานที่ที่แสดงถึงความสำคัญทางวัฒนธรรมของสถานที่อื่น | |
| 1.14 | วัตถุที่เกี่ยวข้อง หมายถึง วัตถุที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถานนั้น แต่ไม่ได้อยู่นั้น | |

มาตรฐานการดูแลโบราณสถาน

| ข้อ 1 | ความหมาย | คำอธิบาย |
|-------|--|---|
| 1.15 | สมาคม หมายถึง องค์กรที่มีความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้คนกับ โบราณสถาน | สมาคมนี้ยังหมายถึงรวมถึงสมาคมที่มีคุณค่าทางสังคม จิตใจ และมีความรับผิดชอบทางวัฒนธรรมต่อพื้นที่ |
| 1.16 | ความหมาย คือ การอธิบายว่าโบราณสถานมีความสำคัญอย่างไร สื่ออะไร ทำให้ระลึกถึงอะไร หรือแสดงออกถึงสิ่งใด | โดยทั่วไปความหมายสัมพันธ์กับสิ่งที่สัมผัสจับต้องไม่ได้ เช่น ความหมายและความทรงจำที่เป็นสัญลักษณ์ |
| 1.17 | การตีความ หมายถึง การนำเสนอความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถานในทุกรูปแบบ | อาจเป็นการตีความการดูแลรักษาโบราณสถานโดยรวม (เช่น การบำรุงรักษา การปฏิสังขรณ์ การบูรณะ) การใช้พื้นที่และกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และการอธิบายถึงวัสดุที่สร้างขึ้นใหม่ในพื้นที่ |

| ข้อ 2 | การอนุรักษ์และการจัดการ | คำอธิบาย |
|-------|---|----------|
| 2.1 | ควรอนุรักษ์สถานที่ซึ่งมีความสำคัญทางวัฒนธรรม | |
| 2.2 | วัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์คือเพื่อคงความสำคัญทางวัฒนธรรมนั้นไว้ | |
| 2.3 | การอนุรักษ์คือส่วนหนึ่งของการจัดการ โบราณสถานที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมที่ดีวิธีหนึ่ง | |
| 2.4 | ควรคุ้มครองโบราณสถานที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมและไม่ละเลยหรือปล่อยให้ตกอยู่ในสภาพที่ทรุดโทรม | |

| ข้อ 3 | ข้อควรระวัง | คำอธิบาย |
|-------|--|--|
| 3.1 | การอนุรักษ์ต้องอยู่บนพื้นฐานของโครงสร้างเดิม การใช้สอย ต้องระมัดระวัง โดยเปลี่ยนแปลง เฉพาะสิ่งที่ควรจะเปลี่ยนและควรเปลี่ยน ให้น้อยที่สุด | สิ่งที่เพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงช่วงที่ทำการ บำรุงรักษาโบราณสถานถือเป็นหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ของโบราณสถานนั้นและถือเป็น ส่วนหนึ่งของความสำคัญของ โบราณสถานนั้น ซึ่งการอนุรักษ์ควรจะให้ ข้อมูลดังนี้ |
| 3.2 | ไม่ควรบิดเบือนหลักฐานทางกายภาพหรือ หลักฐานอื่นๆ ที่มีอยู่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น แก่โบราณสถาน และไม่อาศัยการคาดเดาในการ ลงมือปฏิบัติ | |

| ข้อ 4 | ข้อควรระวัง | คำอธิบาย |
|-------|---|--|
| 4.1 | การอนุรักษ์ควรใช้องค์ความรู้ ทักษะ และ หลักเกณฑ์ทุกอย่างเพื่อใช้ในการศึกษาและดูแล รักษาโบราณสถานนั้น | |
| 4.2 | การอนุรักษ์โครงสร้างที่มีความสำคัญควรใช้ วิธีการและวัตถุคิบบตามแบบดั้งเดิม ในบางกรณี วิธีการและวัตถุคิบบตามแบบสมัยใหม่สามารถ นำมาใช้ได้เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ | การใช้วิธีและวัตถุคิบบที่ทันสมัยควรได้รับการ ขอมรับโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือโดยผู้ มีประสบการณ์ |

มาตรฐานการดูแลโบราณสถาน

| ข้อ 5 | คุณค่า | คำอธิบาย |
|-------|---|--|
| 5.1 | การอนุรักษ์โบราณสถานควรพิจารณาทุกแง่มุม ทั้งความสำคัญทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ โดยไม่เน้นเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง | กฎบัตรมรดกทางธรรมชาติแห่งประเทศไทย ออสเตรเลีย (Australian Natural Heritage Charter) มีคำอธิบายการอนุรักษ์โบราณสถานที่มีความสำคัญทางธรรมชาติไว้ในเรื่องคุณค่าทางวิทยาศาสตร์ สังคมสุนทรียศาสตร์ และคุณภาพชีวิต ความสำคัญที่ว่่านี้หมายถึงความสำคัญทางด้านระบบนิเวศวิทยา ความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิศาสตร์ที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต |
| 5.2 | ลำดับความสำคัญทางวัฒนธรรมนำไปสู่ขั้นตอนการอนุรักษ์ที่แตกต่างกัน | ควรระวังขณะที่ทำการอนุรักษ์เพราะอาจทำให้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญทางวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไปได้ มาตรฐานี้ไม่ควรนำไปเป็นตัวตัดสินใจในการอนุรักษ์ที่ไม่เน้นความสำคัญทางวัฒนธรรม |

| ข้อ 6 | ขั้นตอนของกฎบัตรเบอร์รา | คำอธิบาย |
|-------|--|--|
| 6.1 | ควรทำความเข้าใจอย่างดีในเรื่องความสำคัญทางวัฒนธรรมและประเด็นอื่นๆ ที่จะมีผลกระทบต่อโบราณสถานนั้นในอนาคต โดยเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการตัดสินใจใดๆ เริ่มด้วยความเข้าใจความสำคัญทางวัฒนธรรม วางนโยบายและการจัดการกับโบราณสถานนั้นตามนโยบายที่ได้วางไว้ | ขั้นตอนของกฎบัตรเบอร์รา คือ ลำดับการสืบค้นข้อมูล การตัดสินใจและการปฏิบัติซึ่งได้นำเสนอในรูปแบบของประกอบตอนท้าย |
| 6.2 | นโยบายการจัดการโบราณสถานต้องมาจากความเข้าใจความสำคัญทางวัฒนธรรม | |
| 6.3 | การวางนโยบายต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่จะมีขึ้นต่อโบราณสถานนั้นในอนาคต เช่น ความต้องการของผู้ครอบครองทรัพย์สิน ข้อจำกัดภายนอกและสภาพทางกายภาพ | |

| ข้อ 7 | การใช้ | คำอธิบาย |
|-------|--|---|
| 7.1 | การใช้ควรคงคุณค่าความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถานไว้ | |
| 7.2 | ควรใช้โบราณสถานอย่างมีประโยชน์ | ควรระบุนโยบายการใช้หรือสัดส่วนในการใช้หรือข้อจำกัดการใช้โบราณสถานที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรม การใช้โบราณสถานในรูปแบบใหม่ควรมีการเปลี่ยนแปลงต่อโบราณสถานน้อยที่สุด ควรเคารพสมาคมและความหมายที่สัมพันธ์กับโบราณสถานและกระทำสิ่งที่เหมาะสมเพื่อดำรงความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถานนั้นไว้ |

| ข้อ 8 | ภูมิทัศน์ | คำอธิบาย |
|-------|---|--|
| | การอนุรักษ์ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของภูมิทัศน์โดยรอบและกับสิ่งที่แสดงความสัมพันธ์กับความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถาน เป็นการไม่เหมาะสมที่จะมีการก่อสร้างสิ่งใดๆขึ้นมาใหม่ที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ทำลายหรือเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์โดยรอบโบราณสถานนั้น | ในเรื่องภูมิทัศน์โดยรอบหมายถึงรวมถึงการใช้ทำเล ปริมาณ รูปแบบ ขนาด คุณลักษณะ สี เนื้องาน วัสดุ ส่วนสิ่งที่แสดงความสัมพันธ์กับความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถาน เช่น เรื่องประวัติศาสตร์ อาจเกี่ยวข้องกับการตีความ ความชื่นชมยินดี หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ โบราณสถาน |

มาตรฐานการดูแลโบราณสถาน

| ข้อ 9 | ทำเลที่ตั้ง | คำอธิบาย |
|-------|--|----------|
| 9.1 | ทำเลที่ตั้งของโบราณสถานเป็นส่วนหนึ่งของความสำคัญทางวัฒนธรรม ตัวอาคาร ตั๋วงาน หรือองค์ประกอบอื่นของโบราณสถานควรที่จะดำรงอยู่ในบริเวณที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ การย้ายทำเลที่ตั้งจะอนุโลมให้ต่อเมื่อเป็นวิธีเดียวที่จะทำให้โบราณสถานนั้นคงอยู่ต่อไป | |
| 9.2 | อาคารบางอาคาร งานบางงาน หรือองค์ประกอบบางอย่างได้ออกแบบมาเพื่อที่จะเคลื่อนย้ายได้ หรือในประวัติศาสตร์ได้เคยทำการเคลื่อนย้ายมาครั้งหนึ่งแล้ว ซึ่งสิ่งเหล่านั้นไม่มีความสำคัญที่เกี่ยวเนื่องกับที่ตั้งของโบราณสถานในปัจจุบัน ฉะนั้นการเคลื่อนย้ายจึงเป็นเรื่องที่เหมาะสม | |
| 9.3 | ถ้ามีการย้ายอาคาร ตั๋วงานหรือองค์ประกอบอื่น ควรจะย้ายไปที่ที่เหมาะสมและใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมและไม่เป็นอันตรายต่อความสำคัญทางวัฒนธรรม | |

| ข้อ 10 | เนื้อหา | คำอธิบาย |
|--------|--|----------|
| | เนื้อหา สิ่งที่ดีเกี่ยวกับโบราณสถานและวัตถุต่างๆ ที่สื่อถึงความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถาน ควรจะคงอยู่ ณ ที่นั้น การเคลื่อนย้ายจะได้รับการยินยอมเมื่อเป็นการกระทำเพื่อความปลอดภัยและสงวนรักษา ซึ่งอาจจะย้ายไปเพื่อเป็นการบำรุงรักษาชั่วคราว หรือนำไปจัดแสดงด้วยเหตุผลทางวัฒนธรรม สุขภาพอนามัย ความปลอดภัยหรือปกป้องโบราณสถานนั่นเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ควรนำกลับไปไว้ที่เดิมเมื่อโอกาสอำนวยและมีความเหมาะสมทางวัฒนธรรม | |

| ข้อ 11 | สถานที่และวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง | คำอธิบาย |
|--------|--|----------|
| | ควรรักษาสภาพโบราณสถานและวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญทางวัฒนธรรม | |

| ข้อ 12 | การมีส่วนร่วม | คำอธิบาย |
|--------|---|----------|
| | บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์เป็นพิเศษหรือมีหน้าที่รับผิดชอบต่อโบราณสถานตามบทบาททางสังคม ทางความเชื่อ และทางวัฒนธรรม ควรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ การตีความและการจัดการ โบราณสถาน | |

| ข้อ 13 | คุณค่าร่วมทางวัฒนธรรม | คำอธิบาย |
|--------|--|---|
| | คุณค่าร่วมทางวัฒนธรรมควรเป็นที่รู้จัก เคารพ และสนับสนุน โดยเฉพาะเมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้น | โบราณสถานบางแห่งที่มีความขัดแย้งในเรื่องคุณค่าทางวัฒนธรรม ส่งผลกระทบต่อการทำตามนโยบายและการตัดสินใจในการจัดการ ในมาตรฐานนี้ค่าว่าคุณค่าทางวัฒนธรรม หมายถึงความเชื่อที่สำคัญของกลุ่มชน วัฒนธรรม รวมถึงเรื่องความเชื่อทางการเมือง ศาสนา จิตใจและจริยธรรม ซึ่งกินความกว้างกว่าความสำคัญทางวัฒนธรรม |

| ข้อ 14 | ขั้นตอนการอนุรักษ์ | คำอธิบาย |
|--------|---|--|
| | การอนุรักษ์ในแต่ละครั้งหมายรวมถึงขั้นตอนในการเก็บรักษาหรือแนะนำการใช้แก่กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความหมายของการอนุรักษ์ สงวนรักษา ปฏิสังขรณ์ บูรณะ การปรับแต่ง การตีความและมักกล่าวถึงการรวมกันของเรื่องทั้งหลายนี้ด้วย | อาจมีบางกรณีที่ไม่ต้องทำสิ่งใดเพื่อที่จะบรรลุผลการอนุรักษ์ |

| ข้อ 15 | การเปลี่ยนแปลง | คำอธิบาย |
|--------|--|---|
| 15.1 | อาจมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อรักษาความสำคัญทางวัฒนธรรมเอาไว้ แต่ไม่ควรลดความสำคัญนั้นลงไป ระดับการเปลี่ยนแปลงควรทำตามระดับความสำคัญทางวัฒนธรรมและการตีความที่เหมาะสม | เมื่อกำลังพิจารณาการเปลี่ยนแปลง ควรทำการสำรวจหาตัวเลือกหลายๆ ทางเพื่อหาทางเลือกที่จะเลี่ยงการกระทำที่ลดความสำคัญทางวัฒนธรรมลงไป |
| 15.2 | การเปลี่ยนแปลงที่ลดความสำคัญทางวัฒนธรรมลงไปจะต้องสามารถแก้ไขได้และทำได้ทันทีเมื่อโอกาสอำนวย | การเปลี่ยนแปลงที่สามารถทำให้กลับคืนสภาพเดิมได้ควรทำแบบชั่วคราว ส่วนการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถทำให้กลับคืนสภาพเดิมได้ควรกระทำเมื่อเป็นทางเลือกสุดท้าย และไม่ควรเป็นข้อจำกัดในแผนการอนุรักษ์ในอนาคต |
| 15.3 | เป็นการไม่เหมาะสมที่จะทำลายส่วนประกอบสำคัญของโบราณสถาน อย่างไรก็ตามในบางกรณีก็เป็นเรื่องเหมาะสมที่จะทำลายบางส่วน เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์ ส่วนการเคลื่อนย้ายก็ควรนำกลับไปไว้ที่เดิมเมื่อโอกาสอำนวย | |
| 15.4 | ควรเคารพความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถาน ถ้ามองโบราณสถานซึ่งรวมทั้งโครงสร้าง การใช้บุคคลที่เกี่ยวข้อง ความหมายในช่วงเวลาที่ต่างกันหรือมุมมองทางความสำคัญทางวัฒนธรรมที่ต่างกัน ควรเน้นหรือตีความเฉพาะช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือเฉพาะแง่มุมหนึ่ง โดยส่วนที่ไม่ได้ถูกกล่าวถึงหรือตีความจะต้องเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยมีความสำคัญทางวัฒนธรรม แต่ส่วนที่ถูกกล่าวถึงหรือตีความจะมีความสำคัญทางวัฒนธรรมมากกว่า | |

| ข้อ 16 | การบำรุงรักษา | คำอธิบาย |
|--------|---|----------|
| | การบำรุงรักษาเป็นพื้นฐานในการอนุรักษ์และควรกระทำเมื่อโบราณสถานนั้นมีความสำคัญทางวัฒนธรรมและคุณค่านี้มีความจำเป็นที่จะต้องรักษาให้คงอยู่ | |

| ข้อ 17 | การสงวนรักษา | คำอธิบาย |
|--------|---|---|
| | เป็นการเหมาะที่จะสงวนรักษาโบราณสถานที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรม หรือในทางกลับกันก็ควรมีการบำรุงรักษาโบราณสถานที่อยู่ในขั้นที่จะต้องมีการอนุรักษ์เข้าไปจัดการ | <p>การบำรุงรักษานั้นช่วยปกป้องโบราณสถานโดยปราศจากการบิดเบือนหลักฐานทางการก่อสร้างและการใช้ ซึ่งการสงวนรักษาจะปฏิบัติได้ต่อเมื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีหลักฐานแสดงให้เห็นความสำคัญของโบราณสถานว่าไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น - มีการสืบค้นข้อมูลไม่เพียงพอที่จะอนุญาตให้ทำตามนโยบายได้ซึ่งต้องดำเนินไปตามข้อ 26 ถึง 28 <p>อาจมีการสร้างงานใหม่ที่สัมพันธ์กับการสงวนรักษาแต่ต้องทำด้วยวัตถุประสงค์ที่จะปกป้องสภาพทางกายภาพของโบราณสถาน และต้องสอดคล้องกับข้อ 22</p> |

| ข้อ 18 | การบูรณะและการปฏิสังขรณ์ | คำอธิบาย |
|--------|--|----------|
| | การบูรณะและการปฏิสังขรณ์จะต้องเปิดเผยมุมมองทางด้านวัฒนธรรมที่สำคัญของโบราณสถานนั้น | |

มาตรฐานการดูแลโบราณสถาน

| ข้อ 19 | การบูรณะ | คำอธิบาย |
|--------|---|----------|
| | การบูรณะจะเหมาะสมเมื่อมีหลักฐานที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้อย่างเพียงพอ | |

| ข้อ 20 | การปฏิสังขรณ์ | คำอธิบาย |
|--------|--|----------|
| 20.1 | การปฏิสังขรณ์จะกระทำเมื่อโบราณสถานอยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์จากความเสียหาย การเปลี่ยนแปลงหรือเมื่อมีหลักฐานเพียงพอที่จะทำการบูรณะให้อยู่ในสภาพเดิม อาจมีบางครั้งที่มีการก่อสร้างสิ่งใหม่เพื่อใช้ปฏิบัติการเพื่อรักษาความสำคัญทางวัฒนธรรมไว้ | |
| 20.2 | การปฏิสังขรณ์ควรแจ่มแจ้งขั้นตอนได้อย่างละเอียดหรือแจ่มแจ้งการตีความที่เพิ่มขึ้นมาได้ | |

| ข้อ 21 | การประยุกต์การใช้สอย | คำอธิบาย |
|--------|---|----------|
| | ต้องมีการจำกัดการประยุกต์การใช้สอยเฉพาะเท่าที่จำเป็นดังที่อธิบายไว้ในข้อ 6 และ 7 | |
| 21.1 | การประยุกต์การใช้สอยจะเป็นที่ยอมรับเมื่อมีผลกระทบต่อความสำคัญของโบราณสถานน้อยที่สุด | |
| 21.2 | การปรับเปลี่ยนควรเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด โดยเริ่มลงมือปฏิบัติหลังจากที่พิจารณาหลายๆ ทางเลือกก่อน | |

| ข้อ 22 | งานใหม่ | คำอธิบาย |
|--------|---|--|
| 22.1 | งานใหม่ เช่น สิ่ง que เพิ่มเข้าไปในสถานที่จะสามารถทำได้เมื่อไม่มีผลกระทบหรือบิดเบือนความสำคัญทางวัฒนธรรมหรือทำให้การตีความและการชื่นชมคลาดเคลื่อนไป | งานใหม่จะมีความกลมกลืนเข้ากับสถานที่ได้ถ้ามีขนาด รูปแบบ รูปร่าง ลักษณะ สี วัสดุ และวัสดุที่มีความคล้ายคลึงกับสิ่งที่เคยมีอยู่ แต่ก็ควรหลีกเลี่ยงการลอกเลียนแบบ |
| 22.2 | ควรสามารถแยกแยะงานใหม่ได้โดยทันที | |

| ข้อ 23 | การใช้การอนุรักษ์ | คำอธิบาย |
|--------|---|--|
| | การอนุรักษ์อาศัยความต่อเนื่อง การปรับเปลี่ยนหรือการแทนที่ที่เหมาะสม | สิ่งนี้อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างของโบราณสถาน แต่ต้องส่งผลกระทบต่อให้น้อยที่สุด ในบางกรณีความต่อเนื่องในการปฏิบัติอาจกลายเป็นสายงานใหม่ที่สำคัญได้ |

| ข้อ 24 | การดำรงอยู่ของสมาคม และความหมาย | คำอธิบาย |
|--------|--|---|
| 24.1 | ควรเคารพ รักษา และไม่ทำให้สมาคมที่แสดงความสำคัญของผู้คนกับโบราณสถานเสื่อมเสีย ควรมีการสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ในการตีความเพื่อการเฉลิมฉลองในโอกาสต่างๆ | หลายๆ สมาคมอาจมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ |
| 24.2 | ควรเคารพความหมายที่สำคัญของโบราณสถาน รวมถึงคุณค่าทางด้านจิตใจ ควรมีการสืบค้นข้อมูลเพื่อคงคุณค่าและให้ตระหนักถึงคุณค่าของความหมายที่สำคัญนั้น | |

| ข้อ 25 | การตีความ | คำอธิบาย |
|--------|--|----------|
| | ความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถานบางแห่งยังไม่ปรากฏเป็นที่แน่ชัดและควรอธิบายด้วยการตีความที่สร้างความเข้าใจ ความป้ล้มปิติที่เหมาะสมต่อโบราณสถาน | |

มาตรฐานการดูแลโบราณสถาน

| ข้อ 26 | ขั้นตอนการประยุกต์ใช้กฎบัตรเบอร์รา | คำอธิบาย |
|--------|--|--|
| 26.1 | การอนุรักษ์โบราณสถานควรศึกษาและทำความเข้าใจให้่องแท้เสียก่อน พร้อมทั้งวิเคราะห์สภาพทางกายภาพ เอกสารที่เคยบันทึกไว้ คำบอกเล่าต่อกันมาและหลักฐานอื่นๆ ที่ให้ข้อมูลความรู้ ทักษะ และกฎเกณฑ์การอนุรักษ์ | ผลที่ได้จากการทำการศึกษาควรทันสมัยและควรทบทวนผลการศึกษาเป็นประจำ |
| 26.2 | ควรเตรียมการเขียนรายงานที่เกี่ยวกับความสำคัญทางวัฒนธรรมโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่มาประกอบ รายงานเรื่องความสำคัญและนโยบายการอนุรักษ์นี้ควรเป็นไปในทางเดียวกับแผนการจัดการโบราณสถาน | รายงานเรื่องความสำคัญและนโยบายการอนุรักษ์ควรปรับให้ทันสมัยอยู่เสมอตามสมควร แผนการจัดการอาจจะสัมพันธ์กับเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง |
| 26.3 | กลุ่มชนหรือปัจเจกชนในสมาคมหรือในบริเวณโบราณสถานนั้นตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการโบราณสถานควรมีส่วนร่วมทำความเข้าใจความสำคัญทางวัฒนธรรมของโบราณสถาน และมีโอกาสที่จะร่วมทำการอนุรักษ์และทำการจัดการโบราณสถานนั้น | |

| ข้อ 27 | การเปลี่ยนแปลง | คำอธิบาย |
|--------|---|----------|
| 27.1 | เมื่อมีผลกระทบต่อความสำคัญทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโบราณสถานควรทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รายงานถึงความสำคัญและนโยบายในการจัดการโบราณสถานนั้น อาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนตามการวิเคราะห์ที่ได้มาเพื่อดำรงความสำคัญทางวัฒนธรรมนั้นเอาไว้ | |
| 27.2 | เนื่องงาน การใช้งาน สมาคม และความหมายที่หลงเหลืออยู่ควรได้รับการบันทึกอย่างดีก่อนการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโบราณสถาน | |

| ข้อ 28 | การรื้อกล้าโครงสร้างเดิม | คำอธิบาย |
|--------|--|----------|
| | <p>การรื้อกล้าโครงสร้างเดิมที่สำคัญควรทำให้น้อยที่สุด ในขณะที่ทำการศึกษาหรือหาหลักฐานบริเวณโบราณสถาน รวมถึงการขุดสำรวจทางสถาปัตยกรรมด้วยที่ควรจะทำเมื่อมีข้อมูลเบื้องต้นเพียงพอที่จะตัดสินใจทำการอนุรักษ์โบราณสถานเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญและกำลังจะสูญหายไปหรือเข้าถึงไม่ได้ นอกจากการทำตามสิ่งที่ตัดสินใจแล้วการสืบค้นข้อมูลทางโบราณสถานที่เหมาะสมตามนโยบายก็เป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งการสืบค้นข้อมูลก็ควรจะอยู่บนพื้นฐานของคำถามที่ใช้ในการวิจัยที่สำคัญๆ ที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ที่ไม่สามารถหาที่ไหนได้และลดการรบกวนโครงสร้างของโบราณสถานให้น้อยที่สุด</p> | |

| ข้อ 29 | ความรับผิดชอบต่อเรื่องที่ตัดสินใจ | คำอธิบาย |
|--------|--|----------|
| | <p>ควรมีการระบุชื่อองค์กรและบุคคลที่รับผิดชอบในการตัดสินใจ โดยควรระบุถึงเรื่องที่ทำการตัดสินใจด้วย</p> | |

| ข้อ 30 | ทิศทาง การควบคุม และการลงมือปฏิบัติ | คำอธิบาย |
|--------|--|----------|
| | <p>การปฏิบัติที่ดีควรทำตามทิศทางและสามารถควบคุมในทุกขั้นตอน ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เกิดขึ้นควรกระทำโดยบุคคลที่มีความรู้หรือทักษะที่เหมาะสม</p> | |

| ข้อ 31 | จัดทำเอกสารที่เป็นหลักฐานและการตัดสินใจ | คำอธิบาย |
|--------|--|----------|
| | <p>ควรเก็บหลักฐานที่ค้นพบใหม่พร้อมกับข้อมูลการตัดสินใจที่เพิ่มเติมขึ้นมา</p> | |

มาตรฐานการดูแลโบราณสถาน

| ข้อ 32 | การบันทึก | คำอธิบาย |
|--------|---|----------|
| 32.1 | การบันทึกที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน ควรเก็บไว้ในฐานข้อมูลถาวรและเปิดโอกาสให้ประชาชนสืบค้นข้อมูลได้ ทั้งนี้ต้องมีความเหมาะสมทางด้านความปลอดภัย โดยเฉพาะตรงส่วนข้อมูลที่ไม่เปิดให้สาธารณชนเข้าถึง | |
| 32.2 | การบันทึกที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของโบราณสถานควรเก็บรักษาไว้และเปิดโอกาสให้ประชาชนสืบค้นข้อมูลได้ ทั้งนี้ต้องมีความเหมาะสมทางด้านความปลอดภัยและด้านข้อมูลที่ไม่เปิดให้สาธารณชนเข้าถึง | |

| ข้อ 33 | โครงสร้างที่เคลื่อนย้ายออกไป | คำอธิบาย |
|--------|---|----------|
| | โครงสร้างที่สำคัญที่ได้เคลื่อนย้ายออกไป เช่น พุกวัสดุ สิ่งก่อสร้างที่สร้างมากับตัวอาคารหรือวัตถุอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรนำมาทำสารบัญและเก็บรักษาไว้เพื่อคงคุณค่าทางวัฒนธรรมถ้าเป็นไปได้ โดยดูตามความเหมาะสมในแง่ของวัฒนธรรม โครงสร้างที่ย้ายออกไปรวมพุกวัสดุสิ่งก่อสร้างที่สร้างมากับตัวอาคารหรือวัตถุอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องควรเก็บรักษาไว้ที่โบราณสถานนั้น | |

| ข้อ 34 | ทรัพยากร | คำอธิบาย |
|--------|--|--|
| | ควรเตรียมทรัพยากรที่เหมาะสมสำหรับการอนุรักษ์ | การอนุรักษ์ที่ได้ผลดีที่สุดคือการอนุรักษ์ที่ทำงานน้อยที่สุดและไม่เสียค่าใช้จ่ายสูง |
| | ดูความหมายตัวหนังสือเอียงในข้อ 1 | |

6. กฎบัตรระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (International Cultural Tourism Charter) (พ.ศ.2542) รับรองในที่ประชุมสามัญครั้งที่ 12 ของ ICOMOS ที่ประเทศเม็กซิโก ตุลาคม 1999

หลักการโดยย่อ

1. เนื่องด้วยการท่องเที่ยว คือ หนทางหลักแห่งการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การอนุรักษ์จะต้องสร้างโอกาสให้ทั้งประชาชนในท้องถิ่น และผู้มาเยือน ได้มีประสบการณ์รับรู้ และเข้าใจในมรดกและวัฒนธรรมของชุมชนต่างๆ ที่หลากหลาย

1.1 มรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นประจักษ์พยานของพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ได้มีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตร่วมสมัยที่สาธารณชนจะต้องเข้าถึง รับรู้ได้ การที่จะปกป้องคุ้มครองและอนุรักษ์หลักฐานทางกายภาพของโบราณสถานที่ยังคงอยู่ จิตวิญญาณขนบธรรมเนียมที่สืบทอดรวมทั้งบริบทที่เกี่ยวข้องในภาพรวมทั้งหมดได้นั้น จะต้องสร้างความเข้าใจและทำให้เกิดความตระหนักในคุณค่าความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมในกลุ่มประชาชนในท้องถิ่นและผู้มาเยือนด้วยลักษณะที่มีความสมดุลและปรับใช้ตามสถานภาพที่เป็นอยู่

1.2 ลักษณะเฉพาะของทั้งมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม มีระดับของความสำคัญที่แตกต่างกัน ในขณะที่บางแห่งมีคุณค่าความสำคัญอย่างยิ่งในระดับโลก ก็ยังมีแห่งอื่นๆ ที่มีคุณค่าเพียงในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น การสื่อความหมายต่างๆ จะต้องนำเสนอถึงความแตกต่างของระดับความสำคัญนี้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและผู้มาเยือนด้วยวิธีการใช้สื่อ รูปแบบการศึกษาและเทคโนโลยีในปัจจุบันที่มีความเหมาะสม

1.3 กิจกรรมการสื่อความหมายนี้จะต้องสนับสนุนให้สาธารณชนได้ตระหนักถึงคุณค่าและให้ความร่วมมือช่วยเหลืออันจะส่งผลให้มรดกทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรมดำรงอยู่สืบต่อไป

1.4 กิจกรรมการสื่อความหมาย ควรนำเสนอความสำคัญของแหล่งโบราณสถาน วัฒนธรรมประเพณีที่ปฏิบัติกันอยู่ ตั้งแต่อดีตในยุคสมัยต่างๆ และในท้องที่ภูมิภาคต่างๆ โดยไม่ละเลยถึงวัฒนธรรมและภาษาของชนกลุ่มน้อย ผู้มาเยือนควรได้รับข้อมูลของคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่าง อันเป็นตัวกำหนดลักษณะเฉพาะของมรดกทางวัฒนธรรมนั้นๆ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างมรดกทางวัฒนธรรม และการท่องเที่ยว มีความเป็นไปได้ด้วยความรวดเร็วจนอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางคุณค่าขึ้น จึงควรมีการจัดการในรูปแบบที่ยั่งยืน เพื่อให้สืบทอดแก่คนในรุ่นต่อไป

2.1 โบราณสถานมีคุณค่าสำหรับทุกคนในฐานะพื้นฐานที่สำคัญของความหลากหลายทางวัฒนธรรมและพัฒนาการทางสังคม มาตรการในการปกป้องและอนุรักษ์ในระยะยาวของตัวโบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณีที่สืบทอดต่อมา และความผสมกลมกลืนทางกายภาพกับสภาพแวดล้อมจะต้องถือเป็นส่วนสำคัญของนโยบายในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

2.2 โครงการและกิจกรรมการพัฒนาทางการท่องเที่ยว จะต้องนำมาซึ่งผลลัพธ์ในทางบวก และก่อให้เกิดผลกระทบในแง่ลบที่น้อยที่สุดต่อมรดกทางวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ในขณะที่พยายามสนองต่อความต้องการและความปรารถนาของผู้มาเยือน

2.3 การอนุรักษ์ การสื่อความหมาย และการพัฒนาการท่องเที่ยว ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในคุณค่าความสำคัญเฉพาะของแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม พร้อมด้วยการศึกษาวิจัย ค้นคว้าข้อมูลใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ถือเป็นส่วนสำคัญของความเข้าใจและซาบซึ้งในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม

2.4 การอนุรักษ์ไว้ซึ่งความเป็นของแท้ดั้งเดิมของโบราณสถาน ถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นข้อแม้สำคัญที่ทำให้เกิดคุณค่าทางวัฒนธรรม

2.5 โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว และการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ต้องมีการคำนึงถึงมิติทางด้านสุนทรียภาพ ทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม ลักษณะเฉพาะแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางสายตาในภาพรวมที่กว้างที่สุดของมรดกทางวัฒนธรรม ควรคิดถึงการใช้วัสดุในท้องถิ่นเป็นอันดับแรก และคำนึงถึงลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมในท้องถิ่น

2.6 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ต้องผ่านกระบวนการวางแผนการจัดการ ซึ่งคำนึงถึงคุณค่าของแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม โดยจำกัดให้มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีคุณค่านั้นให้น้อยที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงผลกระทบของจำนวนของผู้มาเยือนที่มายังแหล่ง ความผสมกลมกลืน ความสมดุลของระบบนิเวศ การเข้าถึงและการคมนาคมขนส่ง สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น หากระดับของ

การเปลี่ยนแปลงนั้นส่งผลให้เกิดผลกระทบจนไม่อาจจะยอมรับได้ ข้อเสนอในการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวที่ขบวนการจะต้องได้รับการปรับแก้ไข

2.7 จะต้องมีกระบวนการประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการ
ท่องเที่ยวและการพัฒนา

3. การอนุรักษ์และการวางแผนการท่องเที่ยว จะต้องเป็นหลักประกันแห่งประสบการณ์
ที่คุ้มค่า เป็นที่พึงพอใจ และสร้างความสุขแก่ผู้มาเยือน

3.1 การอนุรักษ์และการท่องเที่ยว ควรนำเสนอข้อมูลที่มีคุณภาพ ที่จะสร้างความ
เข้าใจในลักษณะที่สำคัญของแหล่งและความจำเป็นในการปกป้องคุ้มครองสงวนรักษาไว้ เพื่อให้
ผู้มาเยี่ยมชมได้รับอรรถรสจากการท่องเที่ยวในแนวคิดและวิธีการที่เหมาะสม

3.2 ผู้มาเยือนควรได้รับอิสระในการเข้าชมตามที่ต้องการ แต่การกำหนดเส้นทาง
การเข้าชม ก็อาจมีความจำเป็น เพื่อลดผลกระทบจากการเข้าชมนี้

3.3 การเคารพต่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และขนบธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเหนือ
ธรรมชาติในแหล่งจะต้องถูกพิจารณาเป็นอันดับแรก ควรมีการกระตุ้นเตือนให้ผู้มาเยือน
ทำตัวให้เข้าบ้านยี่สิบต้อนรับ โดยให้ความเคารพต่อคุณค่าและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ถอยห่าง
จากการค้าโบราณวัตถุที่ผิดกฎหมาย ทำตัวให้เข้าบ้านรอคอยที่จะให้การต้อนรับอีกในครั้งต่อไป

3.4 การวางแผนกิจกรรมการท่องเที่ยว ควรจัดเตรียมความสะดวกสบาย ความปลอดภัย
และสวัสดิการที่เหมาะสมแก่ผู้มาเยือน แต่จะต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อลักษณะที่สำคัญ
ตลอดจนต่อสภาพแวดล้อมของแหล่ง

4. ชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการอนุรักษ์และ
จัดการการท่องเที่ยว

4.1 ต้องเคารพในสิทธิและความสนใจของชุมชนท้องถิ่น สำหรับแหล่งที่มีคุณค่า
ในระดับภูมิภาคหรือท้องถิ่น โดยเจ้าของสถานที่และประชาชนในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ด้วยการเปิดโอกาสให้เข้าร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการนโยบาย และขอบเขตของการ
ดำเนินการ ร่วมวางแผนอนุรักษ์ การจัดการการนำเสนอ และการสื่อความหมาย ของมรดกทาง
วัฒนธรรมของตนในบริบทของการท่องเที่ยว

4.2 ในขณะที่สำหรับมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าความสำคัญในระดับสูงเกินกว่าท้องถิ่น เราควรให้ความเคารพในความต้องการและความปรารถนาของชุมชนท้องถิ่น ในการจำกัดหรือจัดการการนำเข้าไปสู่กิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ

5. กิจกรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ต้องสร้างผลตอบแทนแก่ชุมชนท้องถิ่น

5.1 นโยบายการอนุรักษ์และการพัฒนาการท่องเที่ยว ต้องส่งเสริมมาตรการในการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้ทั่วถึง สมดุลทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่นให้ช่วยยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เพื่อบรรเทาปัญหาความยากจน

5.2 การจัดการมรดกทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ควรจะสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่มีการจัดสรรแบ่งปันอย่างเท่าเทียมไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงภายในชุมชนท้องถิ่นในทุกๆระดับ ผ่านทางการศึกษาอบรมและการสร้างงานให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีอาชีพที่มั่นคง

5.3 ส่วนสำคัญของรายได้ที่มาจาก การเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว จะต้องถูกนำกลับมาใช้ในการปกป้องคุ้มครอง ในการอนุรักษ์ และการเผยแพร่นำเสนอข้อมูลของแหล่ง ทั้งนี้ ให้ผู้มาเยือนได้รับรู้ถึงการนำเอารายได้จากการเข้ามาใช้ให้เป็นประโยชน์กับมรดกทางวัฒนธรรมนั้นๆ ด้วย

5.4 จะต้องสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมและสร้างงานมัคคุเทศก์นำชมโบราณสถานให้กับชุมชนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาความรู้ของประชาชนในท้องถิ่นที่ในอันที่จะนำเสนอและสื่อความหมายถึงสิ่งที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมของตน

5.5 โครงการการศึกษา และการสื่อความหมายคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นภายในชุมชนท้องถิ่นนั้นจะต้องเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของข้อมูลทางวิชาการของแหล่งที่มุ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รู้จักและเคารพในมรดกทางวัฒนธรรมของตน เพื่อที่จะให้มีความสนใจในการอนุรักษ์มรดกเหล่านั้นไว้ด้วยตนเอง

5.6 แผนการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว จะต้องให้ความสำคัญกับการให้ความรู้และการฝึกอบรมของนักการเมือง นักวางแผน นักวิจัย นักออกแบบ สถาปนิก ผู้ตีความมรดกทางวัฒนธรรม นักอนุรักษ์ และผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ผู้ให้การสนับสนุนในแต่ละฝ่าย ควรจะร่วมมือกันทำความเข้าใจกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และช่วยกันคิดหาหนทางแก้ไข

6. การส่งเสริมการท่องเที่ยว ต้องปกป้อง และรักษาคุณค่าลักษณะเฉพาะของมรดกทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม

6.1 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรสร้างเป้าหมายที่เป็นจริง และให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ที่มีศักยภาพด้วยความรับผิดชอบเกี่ยวกับลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งและของชุมชนท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่ เพื่อให้ผู้มาเยือนเหล่านี้ได้มีการวางตัวที่เหมาะสม

6.2 องค์กรของมรดกทางวัฒนธรรม จะต้องได้รับการคุ้มครองความเป็นของแท้ดั้งเดิม และได้รับการอำนวยความสะดวกในการเข้าชมที่ดีขึ้น ในขณะที่จำกัดปัจจัยการเปลี่ยนแปลงที่ควบคุมไม่ได้ให้เหลือน้อยที่สุด และหลีกเลี่ยงการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวในสถานที่หนึ่งในจำนวนที่มากจนเกินไปในช่วงเวลาเดียวกัน

6.3 โปรแกรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรมุ่งให้เกิดการกระจายผลตอบแทนและบรรเทาปัญหาจากสถานที่ที่มีชื่อเสียง ที่มีนักท่องเที่ยวมากันเป็นจำนวนมาก โดยส่งเสริมให้ผู้มาเยือนได้ไปสัมผัสกับลักษณะเฉพาะของมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติที่หลากหลาย และกว้างขวางขึ้นในภูมิภาคหรือท้องถิ่น

6.4 การส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายผลผลิตศิลปหัตถกรรมพื้นถิ่น หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่อาจช่วยก่อให้เกิดรายได้แก่ท้องถิ่น จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความมีเหตุผลทางเศรษฐกิจชุมชน และรับประกันว่า บูรณาการทางวัฒนธรรม ความผสมผสานกลมกลืนของแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม จะไม่ถูกลดระดับลงไป

7. กฎบัตรว่าด้วยมรดกสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่น ค.ศ.1999 (พ.ศ.2542)

รับรองโดยที่ประชุมสามัญของสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ ครั้งที่ 12 ณ ประเทศเม็กซิโก เดือนตุลาคม 1999

บทนำ

มรดกสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นเป็นจุดศูนย์รวมความชื่นชอบและความภาคภูมิใจของมนุษย์ทุกคน และได้รับการยอมรับในฐานะที่เป็นเอกลักษณ์และผลผลิตที่โดดเด่นของสังคม แม้ว่าจะมีลักษณะที่ไม่เป็นทางการแต่ก็มีระเบียบแบบแผน มรดกสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากประโยชน์ใช้สอยเป็นสำคัญและในขณะที่เดียวกันก็ยิ่งถึงพร้อมด้วยความน่าสนใจและความงาม เป็นทั้งจุดรวมของวิถีชีวิตร่วมสมัยและยังเป็นบันทึกประวัติศาสตร์ของสังคมในเวลาเดียวกัน แม้ว่ามรดกสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นเหล่านี้เกิดขึ้นจากน้ำมือมนุษย์แต่ก็เป็นผลงานสร้างสรรค์ของกาลเวลาเช่นเดียวกัน สิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นคงไม่คู่ควรต่อการเป็นมรดกของมนุษยชาติหากปราศจากการดูแลเอาใจใส่ของมนุษย์เพื่ออนุรักษ์ความผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมซึ่งประกอบขึ้นเป็นแก่นของการปรากฏอยู่ของมนุษย์

มรดกสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นเป็นสิ่งสำคัญ กล่าวคือเป็นการแสดงออกขั้นพื้นฐานทางวัฒนธรรมของชุมชนและของความสัมพันธ์กับอาณาบริเวณที่ตั้งอยู่ ในขณะเดียวกันก็เป็นการแสดงออกถึงความหลากหลายของวัฒนธรรมในโลกนี้

สิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นเป็นวิถีแห่งธรรมชาติและวัฒนธรรมในสังคมนั้นๆ เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นและการปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่องในลักษณะที่ตอบสนองต่อสภาพบังคับทางสังคมและสิ่งแวดล้อม จารีตประเพณีที่ยังคงอยู่ถูกคุกคามอยู่ทั่วโลก จากแรงกดดันทางเศรษฐกิจและการกลืนวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมให้เป็นแบบเดียวกันหมด ปัญหาพื้นฐานที่มาจากแรงกดดันเหล่านี้ต้องได้รับการแก้ไขโดยชุมชนต่างๆ พร้อมด้วยรัฐบาล นักวางแผน สถาปนิกนักอนุรักษ์และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายสาขา สืบเนื่องจากการกลืนวัฒนธรรมให้เป็นแบบเดียวกันและการเปลี่ยนสภาพเศรษฐกิจและสังคมของโลกไปในแนวทางเดียวกันทั้งหมดนั้น ส่งผลให้โครงสร้างพื้นถิ่นทั่วโลกตกอยู่ในสภาวะที่เปราะบางเป็นอย่างยิ่ง ต้องเผชิญกับปัญหาร้ายแรงของสิ่งที่กำลังจะหมดไป คุณภาพและการที่จะทำให้ผสมกลมกลืนกันได้

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มเติมกฎบัตรเวนิชเพื่อวางหลักในการดูแลและคุ้มครองมรดกสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นของเรา

ประเด็นทั่วไป

1. ตัวอย่างของสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นอาจชี้ชัดได้จาก
 - การที่อาคารนั้นๆ เป็นที่ใช้สอยร่วมกันของชุมชน
 - ลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นหรือภูมิภาคที่ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในบริเวณนั้น
 - ความเชื่อมโยงกันได้ของรูปแบบ รูปทรงและรูปลักษณะ หรือการใช้สอยกับประเภทต่างๆ ของอาคารประเพณีนั้น
 - ความเชี่ยวชาญในการออกแบบและการก่อสร้างซึ่งได้รับถ่ายทอดกันมาอย่างไม่เป็นทางการ
 - การตอบสนองต่อข้อจำกัดทางด้านการใช้สอยทางสังคมและทางด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ
 - การประยุกต์ใช้ระบบการก่อสร้างและงานช่างฝีมือแบบดั้งเดิมอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความพึงพอใจและความสำเร็จของการปกป้องคุ้มครองมรดกพื้นถิ่นขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการสนับสนุนของชุมชน การใช้สอยอย่างต่อเนื่องและการบำรุงรักษา

3. รัฐบาลและหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องสำนึกในสิทธิของชุมชนในอันที่จะดำรงไว้ซึ่งประเพณีที่สืบทอดกันมาของตนและปกป้องประเพณีเหล่านี้โดยผ่านทางกฎหมายที่มีอยู่ โดยวิธีการบริหารจัดการการเงินและส่งเสริมให้กับคนรุ่นต่อไปในอนาคต

หลักการในการอนุรักษ์

1. การอนุรักษ์มรดกสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นต้องดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญหลายสาขาวิชา ในขณะที่ต้องคำนึงถึงการพัฒนาและความเปลี่ยนแปลงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และความจำเป็นที่ต้องเคารพต่อลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของชุมชน

2. ชี้นำงานร่วมสมัยที่อยู่บนสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่น กลุ่มของสิ่งก่อสร้างหรือชุมชนพื้นถิ่น ควรเคารพคุณค่าทางวัฒนธรรมและลักษณะตามแบบดั้งเดิมของสิ่งเหล่านั้นด้วย

3. มีเพียงน้อยครั้งมากที่สิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นจะสามารถสื่อได้จากโครงสร้างเพียงอย่างเดียว การอนุรักษ์จึงจะดีที่สุดเมื่อทำการบำรุงรักษาและสงวนรักษาไว้ซึ่งลักษณะที่แสดงความเป็นตัวแทนของกลุ่มของสิ่งก่อสร้างและชุมชนเป็นรายภูมิภาคไป

4. มรดกสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นเป็นส่วนหนึ่งที่ผสานกลมกลืนอยู่กับสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมและความสัมพันธ์นี้ต้องนำมาใช้ในการพิจารณาในการพัฒนาวิธีการในการอนุรักษ์

5. สิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นมิได้รวมความเฉพาะรูปทรงทางกายภาพ เนื้อวัสดุของสิ่งก่อสร้าง โครงสร้างและที่ตั้งของสิ่งก่อสร้างนั้นๆ เท่านั้น แต่รวมถึงแนวทางที่สิ่งปลูกสร้างเหล่านี้ถูกใช้สอย และเป็นที่น่าสนใจ รวมทั้งจารีตประเพณีและการรวมกลุ่มเชิงนามธรรมซึ่งผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งก่อสร้างนั้นด้วย

แนวทางในการปฏิบัติ

1. การวิจัยและจัดเก็บข้อมูล

การดำเนินงานทางกายภาพต่อ โครงสร้างของสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นควรกระทำด้วยความระมัดระวัง และควรมีการวิเคราะห์รูปทรงและโครงสร้างอย่างสมบูรณ์ก่อน เอกสารข้อมูลนี้ควรจัดเก็บไว้ในหอจดหมายเหตุที่ซึ่งสาธารณชนสามารถเข้าถึงได้

2. ที่ตั้ง ภูมิทัศน์ และกลุ่มของสิ่งก่อสร้าง

การดำเนินการใดๆ ทางกายภาพที่มีต่อโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นควรกระทำในลักษณะที่เคารพและคงไว้ซึ่งความผสานกลมกลืนของที่ตั้ง ของความสัมพันธ์ที่มีต่อภูมิทัศน์ทางกายภาพและสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม และของโครงสร้างเมื่อเทียบกับสิ่งก่อสร้างอื่นๆ

3. ระบบของการก่อสร้างแบบดั้งเดิม

ความต่อเนื่องของระบบการก่อสร้างแบบดั้งเดิมและทักษะฝีมือช่างที่มาพร้อมกับมรดกสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นเป็นพื้นฐานของการแสดงออกถึงลักษณะความเป็นพื้นถิ่น และมีความสำคัญต่อการซ่อมแซมและการบูรณะของสิ่งปลูกสร้างเหล่านี้ ควรมีการรักษา บันทึกลงและส่งผ่านทักษะเช่นนี้ไปยังช่างฝีมือและช่างก่อสร้างรุ่นต่อไปโดยการให้การศึกษาดูแลและจัดการฝึกอบรม

4. การเปลี่ยนวัสดุและองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม

การเปลี่ยนแปลงซึ่งสนองต่อความต้องการตามการใช้สอยร่วมสมัยที่ชอบด้วยกฎหมายควรกระทำโดยการใช้วัสดุใหม่ที่ช่วยรักษาลักษณะเดิมที่ไม่เปลี่ยนแปลงการแสดงผลภาพลักษณ์ พื้นผิวสัมผัสและรูปทรงผ่านทางโครงสร้างและวัสดุก่อสร้างของเดิมที่สืบเนื่องมา

5. การประยุกต์การใช้สอย

การประยุกต์การใช้สอยและการนำโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นกลับมาใช้ใหม่ควรกระทำในลักษณะที่เคารพต่อความผสมกลมกลืนของโครงสร้างของลักษณะเฉพาะและรูปทรงของสิ่งก่อสร้าง ในขณะที่ไปกันได้กับมาตรฐานการอยู่อาศัยซึ่งเป็นที่ยอมรับ ในกรณีที่ไม่มีการเว้นช่วงการใช้สอยของสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่น ให้นำข้อกำหนดตามจารีตของชุมชนมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการได้

6. การเปลี่ยนแปลงและบูรณะในอดีต

การเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่ผ่านมามีได้รับการยอมรับและเข้าใจในฐานะที่เป็นลักษณะสำคัญของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น การที่ส่วนประกอบต่างๆ ของสิ่งปลูกสร้างจะต้องมีลักษณะที่เหมือนกันตามแบบของยุคใดยุคหนึ่งเท่านั้น ไม่ใช่เป้าหมายของการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่น

7. การฝึกอบรม

เพื่อที่จะอนุรักษ์ไว้ซึ่งคุณค่าทางวัฒนธรรมของการแสดงออกของสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่น รัฐบาล หน่วยงานที่รับผิดชอบ กลุ่มคนและองค์กรที่เกี่ยวข้องต้องเน้นย้ำในสิ่งเหล่านี้

- ก) โปรแกรมการศึกษาเรื่องหลักการสำคัญของสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่นสำหรับนักอนุรักษ์
- ข) โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อช่วยเหลือชุมชนในการบำรุงรักษาระบบการก่อสร้าง วัสดุและทักษะฝีมือช่าง ตามแบบดั้งเดิม
- ค) โปรแกรมการให้ข้อมูลซึ่งจะช่วยสร้างความตื่นตัวของสาธารณชนที่มีต่อสิ่งก่อสร้างพื้นถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่
- ง) เครือข่ายระดับภูมิภาคของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเพื่อแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญและประสบการณ์

8. ระเบียบการอนุรักษ์โบราณสถานในประเทศจีน(Principles for the Conservation of Heritage Sites in China)

บทนำ

จีนเป็นประเทศที่มีกลุ่มชนมากมายหลายกลุ่มแต่สามารถรวมประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวได้ มีอาณาเขตกว้างขวาง ประวัติศาสตร์อันยาวนาน และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติอย่าง ไม่อาจละเลยได้ โบราณสถานที่หลงเหลืออยู่เป็นจำนวนมากแสดงถึงหลักฐานการก่อสร้างสร้างตัว และพัฒนาการของอารยธรรมจีน ซึ่งเป็นหลักฐานที่ช่วยสร้างความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติจีน เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติและสนับสนุนการพัฒนาวัฒนธรรมของชาติ

แนวคิดหลักในสังคมร่วมสมัยคือการสร้างสันติภาพและการพัฒนา ความเข้าใจร่วมกัน ในเรื่องมรดกทางวัฒนธรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศและ ภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับเรื่องการสร้างสันติภาพโลกและการพัฒนาประเทศ โบราณสถานของจีน อันล้ำค่านั้นไม่ได้เป็นมรดกของกลุ่มชนหลายๆ กลุ่มชนในประเทศจีนเท่านั้น หากแต่เป็นมรดก ของมวลมนุษยชาติในยุคปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นทุกคนจึงมีส่วนรับผิดชอบในการสืบทอด มรดกทางสถาปัตยกรรมเหล่านี้สู่คนรุ่นหลังในสภาพที่สมบูรณ์และคงสภาพดั้งเดิมให้มากที่สุด

การพัฒนาแนวคิดและการปฏิบัติสมัยใหม่เกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์มรดกของจีนเริ่มขึ้น ในทศวรรษ 1930 (พ.ศ.2470-2480) ตั้งแต่ช่วงการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน และจีนก็ประสบความสำเร็จในการอนุรักษ์โบราณสถานหลายๆ แห่งที่กำลังเสื่อมโทรมและสูญหายไป ในเวลา เดียวกันนี้ก็ได้ออกกฎหมายและแนวทางการอนุรักษ์ที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศ รัฐบาลจีน ได้ประกาศ กฎหมายของพลเมืองจีนว่าด้วยเรื่องการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศ (*Law of the People's Republic of China on the Protection of Cultural Relics*) ซึ่งสอดคล้องกับ กฎหมายและระเบียบกฎเกณฑ์อื่นๆ ของประเทศ และเป็นต้นแบบให้กับการร่างระเบียบอนุรักษ์ โบราณสถานในประเทศจีนนี้ โดยในช่วงเวลาเดียวกันก็มีการประกาศ กฎบัตรนานาชาติว่าด้วย เรื่องการอนุรักษ์และบูรณะอนุสรณ์สถานและโบราณสถาน ปี 1964 (1964 International Charter for the Conservation and Restoration of Monuments and Sites, the Venice Charter) หรือที่เรียก กันว่ากฎบัตรเวนิซซึ่งเป็นเอกสารสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์และเป็นที่ยอมรับในหลาย ประเทศ ระเบียบการอนุรักษ์โบราณสถานในประเทศจีนนี้เป็นแนวทางปฏิบัติที่อยู่ในกรอบ

กฎหมายและกฎระเบียบที่ว่าด้วยเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานซึ่งได้บอกวิธีปฏิบัติและวิธีประเมินผลของงานอนุรักษ์นั้นๆ เอาไว้ และมีคำอธิบายจากผู้เชี่ยวชาญถึงเรื่องมาตรการกฎหมายของประเทศจีนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการปกป้องมรดกวัฒนธรรมและข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานทางด้านนี้

บทที่ 1 หลักการทั่วไป

มาตรา 1 ระเบียบการอนุรักษ์นี้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการอนุรักษ์ทุกๆ เรื่องที่อิงกับโบราณสถาน โบราณสถานคือสิ่งก่อสร้างที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้และสร้างขึ้นโดยมีนัยสำคัญทางประวัติศาสตร์มวลมนุษยชาติ ได้แก่ โบราณสถาน ซากปรักหักพัง หลุมศพ สถาปัตยกรรม ประเพณี วัตถุ เขาคินที่แกะสลัก รูปปั้น ศิลจารึก stele petroglyphs หมายรวมไปถึงอาคารสมัยใหม่ อาคารร่วมสมัย อาคารรำลึก และอาณาบริเวณที่มีความสำคัญทางศาสนา (หมู่บ้านหรือเมือง) หรือสถานที่ที่มีองค์ประกอบของความเป็นมรดกที่น่าอนุรักษ์

มาตรา 2 หลักการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางการปฏิบัติการอนุรักษ์มรดกสถาปัตยกรรมที่ดีให้เกิดขึ้น การอนุรักษ์นี้หมายรวมถึงมาตรการทุกชนิดที่นำมาใช้เพื่อรักษาสภาพทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมรอบๆ โบราณสถานนั้นไว้ให้อยู่ในสภาพที่ดี วัตถุประสงค์การอนุรักษ์ก็เพื่อสงวนรักษารูปแบบดั้งเดิมทั้งหมดของโบราณสถานนั้นไว้และรวมถึงรักษาข้อมูลและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ให้คงอยู่ต่อไปในอนาคต การอนุรักษ์ยังรวมถึงการบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากกระบวนการทางธรรมชาติ และจากน้ำมือมนุษย์ และป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้ทั้งเทคนิคและการจัดการที่เข้ามาช่วย โดยมาตรการการอนุรักษ์ทั้งหมดนี้จะต้องเป็นหลักการที่ไม่เปลี่ยนแปลงสภาพทางประวัติศาสตร์

มาตรา 3 คุณค่าของมรดกทางสถาปัตยกรรม ประกอบด้วยคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวิทยาศาสตร์

มาตรา 4 มรดกทางสถาปัตยกรรมควรใช้วิธีการที่มีเหตุผลเพื่อประโยชน์ของสังคม และคุณค่าของสถานที่นั้นๆ จะต้องไม่ถูกทำลายด้วยการหวังผลประโยชน์ในระยะสั้น

มาตรา 5 การอนุรักษ์จะสำเร็จได้เมื่อมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน แต่ละขั้นตอนต้องดำเนินการตามระบบกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ พร้อมทั้งปฏิบัติตามมาตรฐานมืออาชีพ และยังคงจะมีการปรึกษากับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ และให้หนักถึงเรื่องคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของสถานที่นั้นๆ ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในกระบวนการอนุรักษ์ทั้งหมด

มาตรา 6 สำหรับการอนุรักษ์นั้นในเมืองต้นควรทำการวิจัยก่อนและขั้นตอนแต่ละขั้นตอนในการอนุรักษ์ควรอิงกับผลของการวิจัยนั้น

มาตรา 7 การบันทึกที่น่าเชื่อถือควรได้รับการเก็บรักษาที่ดี ซึ่งรวมถึงเอกสารทางประวัติศาสตร์และเอกสารร่วมสมัยทุกชนิด และการบันทึกอย่างละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนในการอนุรักษ์

มาตรา 8 ควรมีการจัดตั้งองค์กรที่มีโครงสร้างที่แน่นอนและมีอิสระในการอนุรักษ์ ในขณะที่เดียวกันบทบาทขององค์กรควรดำเนินอยู่ในกรอบของกฎหมาย และนักอนุรักษ์ทุกคนควรได้รับการอบรมจนมีความชำนาญและผ่านการทดสอบความรู้ความสามารถ ควรมีคณะกรรมการซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ตรวจทานเรื่องสำคัญๆ ในขั้นตอนการอนุรักษ์ กรรมการทุกท่านก็ควรมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานทางการอนุรักษ์นี้

บทที่ 2 ขั้นตอนการอนุรักษ์

มาตรา 9 การอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) การระบุและการสืบสวน 2) การประเมิน 3) การประกาศอย่างเป็นทางการว่าเป็นเขตอนุรักษ์และกำหนดประเภทของโบราณสถาน 4) การเตรียมแผนแม่บทการอนุรักษ์ 5) การลงมือปฏิบัติตามแผนแม่บท 6) การปฏิรูปแผนแม่บท ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วจะละเว้น 6 ขั้นตอนที่กล่าวข้างต้นนี้ไม่ได้

มาตรา 10 ขั้นตอนของการระบุและสืบค้นข้อมูลมรดกทางสถาปัตยกรรมนั้นได้มาจากการสำรวจอย่างจริงจังและทำบัญชีรายชื่อขึ้นมา โดยมีการสืบข้อมูลจากโบราณสถานที่เลือกมาและลงลึกในรายละเอียดและสืบค้นข้อมูลโดยละเอียดตรงโบราณสถานที่มีความสำคัญอยู่แล้ว ควรสืบค้นข้อมูลจากร่องรอยทางประวัติศาสตร์ที่เหลือไว้ เอกสารที่เกี่ยวข้องและลงมือปฏิบัติทันที

มาตรา 11 การประเมินจะดูที่คุณค่าทางโบราณสถาน สภาพการดูแลรักษาและเรื่องการจัดการ ยังรวมถึงการวิเคราะห์จากบันทึกทางประวัติศาสตร์และสภาพที่เป็นอยู่ขณะทำการสำรวจ ในปัจจุบันโบราณสถานที่ยังคงพบจะต้องมีการขุดสำรวจเล็กน้อยเพื่อนำไปประเมินค่าและจะกระทำได้เมื่อได้รับการอนุมัติตามกระบวนการทางกฎหมายเท่านั้น

มาตรา 12 สืบเนื่องมาจากผลการประเมิน การประกาศอย่างเป็นทางการว่าเป็นเขตอนุรักษ์และกำหนดประเภทของโบราณสถานควรทำโดยองค์กรภาครัฐและโบราณสถานที่ได้รับการประกาศนั้นจะต้องมีการเตรียมการใน 4 เรื่อง คือ กำหนดเขตโบราณสถาน จัดทำป้ายประกาศ

ว่าเป็นเขตอนุรักษ์โบราณสถาน ทำเอกสารทางการเพื่อการบันทึก และกำหนดองค์กรหรือผู้ที่รับผิดชอบการจัดการ โบราณสถานนั้น

มาตรา 13 การเตรียมแผนแม่บทต้องอิงกับผลการประเมิน โบราณสถานและแผนแม่บทควรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนบอกถึงมาตรการการอนุรักษ์ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นได้ โดยทั่วไปยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทจะประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 4 นี้ อันได้แก่ มาตรการการอนุรักษ์ การใช้พื้นที่ที่เหมาะสม การจัดแสดงและการตีความ และการจัดการ นอกจากนี้ภายในกรอบแผนแม่บทนั้นยังสามารถกำหนดแผนที่เหมาะสมกับสภาพของแต่ละพื้นที่และองค์ประกอบ แต่แผนทั้งหมดโดยเฉพาะแผนสำหรับบริเวณที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น หมู่บ้าน เมืองควรมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งหลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนการอนุรักษ์ทั้งหมดตามกระบวนการทางกฎหมายด้วยแล้ว แผนแม่บทการอนุรักษ์นี้ควรมีการปรับให้เข้ากับแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือชนบทนั้นๆ ด้วย

มาตรา 14 ควรพัฒนาแผนปฏิบัติในช่วงที่เริ่มใช้แผนแม่บทโดยพัฒนาตามมาตรฐานของทางราชการและสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ ซึ่งควรศึกษาให้เรียบร้อยก่อนการลงมือปฏิบัติจริง แผนปฏิบัติการที่ใช้ตีความ โบราณสถานและให้ความรู้แก่สาธารณชนควรพัฒนาในกรอบของแผนแม่บท

มาตรา 15 ควรมีการทบทวนแผนแม่บทการอนุรักษ์เป็นครั้งคราวเพื่อประเมินประสิทธิภาพการทำงานและดึงบทเรียนที่ได้จากประสบการณ์ การลงมือปฏิบัติออกมาใช้ ซึ่งถ้าพบข้อบกพร่องหรือมีสถานการณ์ใหม่ๆ เกิดขึ้น ก็ควรมีการทบทวนแผนแม่บทตามนั้นด้วย

มาตรา 16 ควรมีกรรมการ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการอนุรักษ์คอยทบทวนตรวจสอบแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการอนุรักษ์ในโครงการสำคัญๆ

มาตรา 17 ทุกวันการจัดการ คือการรวบรวมทุกแง่มุมของการอนุรักษ์โบราณสถานนั้นๆ ความรับผิดชอบหลักๆ ของผู้จัดการพื้นที่คือลงมือปฏิบัติงานอย่างรัดกุม หลีกเลี่ยงความเสี่ยงและการตีความโบราณสถานตลอดจนเก็บรวบรวม สืบค้นข้อมูลจากเอกสารและควรดูด้วยว่าได้ลงมือปฏิบัติตามแผนแม่บทการอนุรักษ์แล้ว

บทที่ 3 หลักการอนุรักษ์

มาตรา 18 การอนุรักษ์ควรทำในพื้นที่นั้นๆ แต่ถ้าโบราณสถานที่จะทำการอนุรักษ์มีข้อจำกัดทางธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้หรือมีโครงการพัฒนาของชาติที่สำคัญๆ ดำเนินอยู่ในพื้นที่นั้นจึงจะสามารถโยกย้ายโบราณสถานเพื่อไปทำการอนุรักษ์ที่อื่นได้แต่ต้องทำภายใต้เงื่อนไขที่จะต้องคงคุณค่าและองค์ประกอบทางประวัติศาสตร์ไว้ให้ได้และได้รับการอนุญาตตามกฎหมาย

มาตรา 19 ควรทำนอกแผนให้น้อยที่สุด นอกจากการดูแลรักษาอยู่เป็นประจำแล้วก็ไม่ควรมีการปฏิบัติอย่างอื่นที่อาจสร้างความเสียหายให้กับโบราณสถานนั้น ควรทำเมื่อจำเป็นและทำให้น้อยที่สุด เพราะวัตถุประสงค์หลักของการอนุรักษ์และการจัดการต่างๆ ก็เพื่อที่จะรักษาโบราณสถานให้คงอยู่ต่อไปและชะลอความทรุดโทรม

มาตรา 20 การดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอเป็นวิธีเบื้องต้นที่สำคัญของการอนุรักษ์ ควรมีการทำตารางบันทึกประจำวันเพื่อประเมินผลเพื่อกำหนดและลดภาวะเสี่ยงต่างๆ และเพื่อซ่อมแซมส่วนที่เพิ่งเริ่มเสื่อมโทรม

มาตรา 21 สภาพทางกายภาพควรอนุรักษ์ตามข้อมูลทางประวัติศาสตร์โดยไม่ฝืนเพี้ยน ควรเคารพความสำคัญของโบราณสถานที่เหลืออยู่และถือให้เป็นแบบอย่างเพื่อการอนุรักษ์ต่อไป และควรเก็บรักษาร่องรอยเหตุการณ์และบุคคลที่สำคัญเอาไว้ การใช้เทคนิคเข้ามาช่วยต้องไม่ทำลายของเดิมและที่ทำการอนุรักษ์ครั้งก่อนๆ แต่ก็สามารถเสริมแต่งได้ ในเรื่องการบันทึกข้อมูลการบูรณะทุกชั้นตอนก็ควรทำอยู่และควรมีการลงนามกำกับระบุวัน เวลาที่มีการปฏิบัติที่นอกเหนือจากการอนุรักษ์

มาตรา 22 ควรเลือกใช้เทคนิคและวัสดุให้เข้ากับการอนุรักษ์ เทคโนโลยีตามจารีตประเพณีและงานฝีมือที่เด่นๆ ก็ควรอนุรักษ์ไว้ ส่วนสิ่งใหม่ๆ ก็สามารถนำมาใช้ในการอนุรักษ์ได้หลังจากที่ได้ตรวจสอบโดยแน่ใจแล้วว่าไม่ทำลายคุณค่าของโบราณสถานนั้น

มาตรา 23 ควรสำรวจหาคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ที่เกิดจากประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นจริงตรงสถานทีนั้นๆ ไม่ควรดัดแปลงประวัติศาสตร์เพื่อเสริมแต่งให้พื้นที่นั้นดูสมบูรณ์ขึ้น

มาตรา 24 ควรอนุรักษ์สภาพแวดล้อมรอบๆ โบราณสถานเพราะภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและวัฒนธรรมโดยรอบก่อให้เกิดความสำคัญของโบราณสถานนั้น องค์ประกอบใดที่อยู่ในภาวะ

เสื่อมโทรมหรืออาจจะกระทบภูมิทัศน์ทั้งหมดควรรีบแก้ไข ควรปรับปรุงการดูแลรักษามีมาตรการการอนุรักษ์และการจัดการสภาพแวดล้อมเมื่อมีเรื่องร้ายแรงเกิดขึ้น

มาตรา 25 สิ่งก่อสร้างที่สูญหายไปควรมีการสร้างขึ้นมาใหม่แต่เฉพาะกรณีที่ได้รับอนุมัติเป็นพิเศษเท่านั้นถึงจะสร้างใหม่ในที่เดิมได้ โดยจะทำได้ต้องมีหลักฐานยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญต้องผ่านกระบวนการทางกฎหมายและได้รับอนุญาตแล้วเท่านั้นและต้องประกาศด้วยว่าเป็นโบราณสถานที่ยังสร้างขึ้นใหม่

มาตรา 26 ควรระมัดระวังขณะที่ทำการขุดสำรวจทางโบราณคดี ควรส่งแผนอนุรักษ์ที่ลงปฏิบัติในพื้นที่ทั้งก่อนและหลังการขุดสำรวจ ให้ทราบทั่วถึงกัน ส่งทั้งแผนการขุดสำรวจและแผนอนุรักษ์ไปพร้อมๆ กันเพื่อรอการอนุมัติซึ่งเมื่อได้รับการอนุมัติแล้วก็ลงมือปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ นั่น ที่ต้องมีแผนเพื่อการขุดสำรวจก็เพื่อไว้จัดการกับเรื่องวัสดุและสิ่งของที่ค้นพบ

มาตรา 27 การป้องกันความเสียหายและเตรียมพร้อมกับทุกสถานการณ์มาจากการสำรวจภาวะอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับสถานที่และนักท่องเที่ยว โดยต้องแก้ไข และจัดทำแผนเพื่อรองรับเหตุการณ์นั้น อาคารสถานที่สาธารณะควรมีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันการแออัด การติดตั้งอุปกรณ์ที่จะดูแลเรื่องนี้ควรมีความปลอดภัยสูงและห้ามการทำกิจกรรมที่อาจสร้างความเสียหายให้กับนักท่องเที่ยวหรือสถานที่อย่างเด็ดขาด

บทที่ 4 การอนุรักษ์นอกแผน (Conservation Interventions)

มาตรา 28 การอนุรักษ์นอกเหนือจากที่วางแผนเป็นเทคนิควิธีสำหรับการบำรุงรักษาความเสียหายเสื่อมโทรมของพื้นที่และสิ่งแวดล้อมโดยรอบที่เกิดขึ้น ซึ่งมีระดับการดูแลอยู่ 4 ระดับด้วยกันคือ การดูแลตามปกติ การป้องกันและสร้างเสริมทางกายภาพ การบูรณะย่อย การบูรณะครั้งใหญ่ การอนุรักษ์นอกแผนควรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและใช้วิธีและอุปกรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว

มาตรา 29 การดูแลรักษาตามปกติเป็นมาตรการการป้องกันที่จะลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทางธรรมชาติและการทำงานของมนุษย์ ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกสถานที่ ดังนั้นจึงควรมีการสร้างโปรแกรมการดูแลรักษาที่คอยสังเกตการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นและจัดทำบัญชีขึ้นมาอย่างต่อเนื่องและตรงตามมาตรฐาน

มาตรา 30 การเสริมสร้างมาตรการการป้องกันทางกายภาพนี้ก็เพื่อที่จะลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับพื้นที่ อาคารสิ่งก่อสร้าง โดยตัวมาตรการเองต้องไม่ทำลายสภาพเดิมและคงความเป็นเอกลักษณ์เดิมๆ ให้ได้มากที่สุด ควรเป็นมาตรการที่เข้าใจง่ายและใช้การได้ง่าย อาคารอนุรักษ์ที่กลายเป็นพิพิธภัณฑหรือศูนย์ข้อมูลควรเป็นสถานที่ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์นั้น

มาตรา 31 ไม่มีปัญหาที่จะมีการบูรณะครั้งย่อยแต่จะต้องคงโครงสร้างดั้งเดิมไว้ไม่ได้เสริมแต่ง และไม่เปลี่ยนสภาพของโบราณสถาน การกระทำเช่นนี้มักมีขึ้นเสมอเพื่อแก้ไของค์ประกอบของอาคารที่เสียหาย พัง ผิดเพี้ยน อยู่ผิดที่หรือเพื่อซ่อมส่วนที่เสียหายเล็กน้อย หรือนำสิ่งที่ไม่สำคัญออกไป ซึ่งต้องมีการจดบันทึกสิ่งที่เคลื่อนย้ายหรือเพิ่มเติมโดยละเอียด

มาตรา 32 การบูรณะครั้งใหญ่จะมีผลกระทบต่อโครงสร้างเดิมเสียเป็นส่วนใหญ่ ทำให้โครงสร้างกลับสู่สภาพที่ปกติที่สุดโดยใช้องค์ประกอบต่างๆ ที่จำเป็นมาช่วยเสริมหรือเปลี่ยนสิ่งที่ขาดหายหรือสูญหายไป ซึ่งการตัดสินใจบูรณะเช่นนี้ต้องใช้ความระมัดระวัง ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดในช่วงที่ทำการอนุรักษ์นั้นจะต้องแก้ไขให้ครบถ้วนเพื่อที่จะได้ไม่เสียเวลากลับมาบูรณะอีกในคราวหลัง ควรบูรณะตามร่องรอยความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทั้งรูปแบบและวัสดุควรใช้แทนที่ตามของเดิม สำหรับส่วนประกอบเดิมที่อาจจะเสียหายขณะทำการบูรณะก็อาจย้ายออกไปก่อนเมื่อบูรณะเสร็จจึงย้ายกลับมามาดังเดิม ซึ่งการกระทำเช่นนี้ก็ถือเป็นการทำนอกแผนเช่นกัน

มาตรา 33 การปรับโครงสร้างใหม่ในพื้นที่เป็นมาตรการที่ได้รับยกเว้นเป็นกรณีพิเศษ จะได้รับอนุญาตให้กระทำได้ก็เพื่ออนุรักษ์ซากปรักหักพังที่มีค่าที่เหลืออยู่ก่อนจะถูกทำลายแต่การปรับโครงสร้างก็ต้องอิงกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่และห้ามมิให้คาดเดาการปรับโครงสร้างเอง

มาตรา 34 การบำรุงรักษาสภาพโดยรอบโบราณสถานนั้นก็เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการทางธรรมชาติและการทำงานของมนุษย์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และใช้พื้นที่ให้เป็นประโยชน์ ซึ่งการบำรุงรักษานี้ก็คือกำจัดสิ่งที่จะสร้างความเสียหายให้กับพื้นที่ได้ ห้ามทำกิจกรรมทางอุตสาหกรรมหรือทางสังคมที่สร้างความเสียหายต่อพื้นที่ ขจัดสิ่งแฉะลุ่มที่เป็นพิษ เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อบริการประชาชนและเพื่อความปลอดภัยของประชาชนและสถานที่ การจัดแสดงและการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวควร

ออกแบบให้อยู่ในบริเวณเดียวกัน ภูมิทัศน์โดยรอบควรทำตามร่องรอยทางประวัติศาสตร์และไม่ควรจัดสวนหรือภูมิทัศน์แบบร่วมสมัย

มาตรา 35 โดยปกติโบราณสถาน ซากปรักหักพังและหลุมศพที่ถูกขุดค้นจะต้องมีการกลบหรือทำให้อยู่ในสภาพเดิมหลังเสร็จสิ้นการวิจัยเพื่ออนุรักษ์และหลีกเลี่ยงขโมย แต่มีกรณีพิเศษที่ไม่ต้องกลบตรงพื้นที่ที่ทำการขุดค้นซึ่งในกรณีเช่นนี้ก็ควรมีการดูแลรักษาเป็นประจำอย่างดี และสิ่งใดที่ไม่สามารถทำการอนุรักษ์ได้ก็สามารถเคลื่อนย้ายเพื่อไปทำการอนุรักษ์ที่อื่นได้

บทที่ 5 บทเสริม

มาตรา 36 หลักการอนุรักษ์ที่กล่าวมานี้อาจจะเกิดขึ้นตามเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์และสภาพแวดล้อมของอนุสรณ์สถานที่ครั้งหนึ่งมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น

มาตรา 37 หลักการอนุรักษ์นี้อาจได้รับการพัฒนาต่อไปเพื่อเป็นแนวทางการอนุรักษ์พื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมหรือเมืองที่มีชื่อเสียงทางด้านนี้ รวมถึงพื้นที่ได้นำที่อุดมสมบูรณ์

มาตรา 38 หลักการนี้ปรับร่างโดย China ICOMOS และ ประกาศต่อสาธารณชนโดย State Administration of Cultural Heritage โดยที่ China ICOMOS รับผิดชอบการตีความและสิ่งที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักการนี้ เมื่อมีการแก้ไขเกิดขึ้นก็ควรปฏิบัติตามที่แก้ไขนั้น